

Nadrzędną wersją zapytania jest wersja oryginalna w języku angielskim. Obie wersje zgłoszenia patentowego w języku polskim i w języku angielskim znajdują się poniżej.

Sposób wytwarzania epoksydowanego oleju rzepakowego oraz sposób wytwarzania biopoliolu z wykorzystaniem epoksydowanego oleju rzepakowego

1.1.1. Abstrakt

Sposób wytwarzania biopoliolu z wykorzystaniem oczyszczonego epoksydowanego oleju rzepakowego otrzymywanego metodą epoksydacji podwójnych wiązań przy użyciu układu utleniającego składającego się z nadtlenu diwodoru 35% i lodowatego kwasu octowego 99% w obecności katalizatora kwasowego; oczyszczanie znanymi metodami; destylacja atmosferyczna; usuwanie nadmiaru wody; zobojętnianie; splukiwanie oleju gorącą wodą; destylacja próżniowa, charakteryzująca się tym, że olej epoksydowany jest poddawany nukleofilowemu procesowi otwierania pierścienia epoksydowego w obecności katalizatora kwasowego w jednoetapowej lub dwuetapowej reakcji otwierania pierścienia epoksydowego przy użyciu glikoli lub glicerolu lub metanolu, estrów kwasów tłuszczowych lub wody jako nukleofilów, po czym następuje naturalizacja surowego biopoliolu z katalizatorem; przepłukiwanie wodą do uzyskania liczby kwasowej 0,4-1,2 mgKOH/g; destylacja z parą wodną w atmosferze w celu uzyskania liczby kwasowej poniżej 2 mgKOH/g; destylacja próżniowa w celu otrzymania biopoliolu o zawartości wody mniejszej niż 0,1% m/m, liczbie jodowej mniejszej niż 10 gI2/100g; liczbie kwasowej poniżej 2 mgKOH/g; i liczbie hydroksylowej 80 - 320 mgKOH/g.

DZIEDZINA WYNAŁAZKU

- [0001]

Niniejszy wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania epoksydowanego oleju rzepakowego przeznaczonego jako materiał wyjściowy zarówno do produkcji różnego rodzaju polioli, jak i sposobu wytwarzania biopoliolu z wykorzystaniem epoksydowanego oleju rzepakowego, w szczególności do produkcji tworzyw poliuretanowych różnego typu i zastosowania, np. pianek elastycznych i sztywnych, ale także pianek do zastosowań CASE.

KONTEKST WYNAŁAZKU

- [0002]

Wykorzystanie produktów pochodzenia petrochemicznego do produkcji polioli jest dobrze znane z literatury. Od niedawna stosuje się również produkty pochodzenia naturalnego, takie jak oleje roślinne.

- [0003]

Koreańskie zgłoszenie wynalazku nr. KR20190099777 (A) odnosi się do metody produkcji biopolioli na bazie biomasy, którymi są oleje roślinne: olej sojowy lub rycynowy jako składniki przyjazne dla środowiska, w celu zastąpienia konwencjonalnych polioli ropopochodnych, a tym samym zmniejszenia zużycia energii i emisji dwutlenku węgla. Produkcja biopolioli polega na kontrolowanym wprowadzeniu tlenu etylenu, tlenu propylenu lub 1,3-propanodiolu do surowca biomasy, dostosowując w ten sposób masę cząsteczkową do zakresu od 1500 do 3000 μ m. Etap przygotowania surowca z biomasy obejmuje przeprowadzenie utleniania podwójnego wiązania oleju sojowego nadtlaniem wodoru w celu wprowadzenia grupy epoksydowej, a następnie przeprowadzenie reakcji z alkoholem.

- [0004]

Koreański patent nr. KR101631606 (B1) opisuje metodę wytwarzania polioli w reakcji epoksydowanego oleju roślinnego z hydroksylowym materiałem funkcyjnym, przy czym reakcja ta jest przeprowadzana w temperaturze między 50 °C a 200 °C pod katalizatorem z tlenu metali alkalicznych, wybranym z MgO, CaO lub ich mieszaniny, którego ilość mieści się w zakresie od 0,001 do 1 % wagowych na masę epoksydowanego oleju roślinnego. Materiałem z hydroksylowymi grupami funkcyjnymi jest woda; alkohole alifatyczne C1-C6; alkohole wielowodorotlenowe zawierające od 2 do 15 grup hydroksylowych; oraz co najmniej jeden wybrany z grupy składającej się z alkoholi od C2 do C10. Materiał z hydroksylowymi grupami funkcyjnymi to co najmniej jeden wybrany z grupy składającej się z wody, metanolu, etanolu, glikolu etylenowego, pentaerytrytolu, etanoloaminy, dietanoloaminy i trietanoloaminy. Epoksydowany olej roślinny powstaje w wyniku reakcji nadtlenu wodoru (H₂O₂) w obecności kwasu organicznego wybranego spośród kwasu mrówkowego i octowego, po reakcji metanolu i wodorotlenku sodu z olejem roślinnym (rzepakowym, sojowym,

słonecznikowym, palmowym itp.), A reakcje epoksydacji przeprowadza się w celu częściowego nasycenia wiązań podwójnych. Kolejny koreański patent nr. KR101228570 (B1) przedstawia metodę wytwarzania biopoliolu do wytwarzania sztywnej pianki uretanowej z naturalnego oleju, obejmującą: a) etap wymiany naturalnych olejów reagujących i wielofunkcyjnego związku aktywnego zawierającego wodór w obecności katalizatora alkalicznego w temperaturze od 70 do 120 °C przez 1 do 3 godzin. Reakcja wymiany obejmuje od 20 do 70% masy naturalnego oleju; b) etap reakcji dodawania tlenu alkilenu do produktu reakcji wymiany w temperaturze 100–120 °C przez 5–40 godzin, a ponadto etap usuwania katalizatora z produktu reakcji addycji związku tlenu alkilenu. W oparciu o całkowitą masę substratu reakcji produkcji biopoliolu, co najmniej 20% wagowo tlenu alkilenu poddaje się reakcji addycji. W przeliczeniu na całkowitą masę reagenta, do przygotowania bio-poliolu wykorzystuje się od 10 do 60% masy oleju naturalnego, od 15 do 50% masy wielofunkcyjnego związku zawierającego aktywny wodór; od 20 do 70% masy tlenu alkilenu, biopoliol o liczbie grup funkcyjnych od 4 do 7, liczbie hydroksylowej od 300 do 600 mg KOH/g i lepkości (25 °C) 2000-25000 cps.

- [0005]

Chiński wynalazek o numerze [CN100465152 \(C\)](#) ujawnia bio-poliol wytwarzany z epoksydowego oleju rzepakowego oraz sposób jego wytwarzania obejmujący: przeprowadzenie reakcji otwarcia pierścienia epoksydowego oleju rzepakowego z aktywnym odczynnikiem nukleofilowym zawierającym wodór w obecności katalizatora w celu otrzymania mieszaniny triglicerydów hydroksykwasy tłuszczowego; dodanie środka alkoholizującego alkohole lub alkanolaminy i podgrzanie do reakcji alkoholowej w celu otrzymania mieszaniny monoestru hydroksykwasy tłuszczowych, czyli biologicznego polioli. Reakcję otwarcia pierścienia przeprowadza się w temperaturze w zakresie od 65 °C do 200 °C przez okres od 1 do 12 godzin. Katalizatorami reakcji otwarcia pierścienia i reakcji alkoholowej są katalizatory alkaliczne wybrane z wodorotlenków metali lub alkoholianów metali, najlepiej wodorotlenków metali alkalicznych lub alkoholianów metali alkalicznych, przy czym wodorotlenkami metali alkalicznych mogą być wodorotlenek sodu, wodorotlenek potasu, wodorotlenek litu itp.; Alkoholany metali alkalicznych można wybierać z metanolanu sodu, etanolanu sodu, metanolanu potasu, glicerolanu potasu i innych podobnych alkoholi i wodorotlenków.

- [0006]

Patent europejski numer [EP2451857 \(B1\)](#) opisuje metodę wytwarzania polioli składającą się z: a) reakcji naturalnych tłuszczów nienasyconych, naturalnych nienasyconych kwasów tłuszczowych i/lub estrów kwasów tłuszczowych z podtlenkiem azotu, które mogą być stosowane w mieszaninie z gazami obojętnymi. ; b) reakcja produktu otrzymanego w etapie a) z odczynnikami uwodorniającym, który jest złożonym wodorkiem metalu lub wodorkiem litu i glinu, borowodorkiem sodu lub borowodorkiem litu lub wodorem; c) reakcja produktu etapu b) z tlenkami alkilenu. Naturalne tłuszcze nienasycone oraz pochodne tłuszczów wybierane są z grupy składającej się z oleju rycynowego, oleju z pestek winogron, oleju z czarnuszki, oleju z pestek dyni, oleju z nasion ogórecznika, oleju sojowego, oleju z kiełków pszenicy, oleju rzepakowego, oleju słonecznikowego, oleju arachidowego, oleju z pestek moreli, oleju z pestek pistacji, oleju migdałowego, oliwy z oliwek, oleju z orzechów makadamia, oleju z awokado, oleju z rokitnika, olej sezamowy, olej konopny, olej z orzechów laskowych, olej z wiesiołka, olej z dzikiej róży, olej z krokosza barwierskiego, olej z orzechów włoskich, olej palmowy, olej rybny, olej kokosowy, olej talowy, olej z kiełków kukurydzy, olej lniany. Kwasy tłuszczowe i estry kwasów tłuszczowych są wybierane z grupy składającej się z kwasu mirystoleinowego, kwasu palmitynowego, kwasu oleinowego, kwasu wakenowego, kwasu petroselinowego, kwasu gadolinowego, kwasu erukowego, kwasu nerwowego, kwasu linolowego, kwasu α - i γ -linolenowego, kwasu stearydonowego, kwasu arachidonowego, kwasu thymnodonowego, kwasu klamanododowego i kwasu cerylowego oraz ich estrów. Naturalne tłuszcze nienasycone wybierane są z grupy obejmującej olej sojowy, olej palmowy, olej słonecznikowy i olej rzepakowy.

- [0007]

Najlepiej, aby etap b) przeprowadza się w obecności katalizatora, który zawiera co najmniej jeden metal przejściowy z grup 6–11 lub w obecności katalizatora zawierającego ruten lub nikiel. Reakcję dodawania tlenu alkilenu w kroku c) przeprowadza się w obecności katalizatora, najlepiej w obecności katalizatora z cyjankiem wielometalicznym.

- [0008]

Chiński opis patentu nr. [CN105669450 \(B\)](#) odnosi się do metody produkcji i stosowania polioli z olejów roślinnych. Metoda wytwarzania polioli z oleju roślinnego o wysokiej liczbie hydroksylowej charakteryzuje się tym, że związek poli-hydroksylowy i epoksydowy oleju roślinnego reaguje pod wpływem katalizatora w celu wytworzenia polioli, reakcja obejmuje reakcję otwarcia pierścienia między grupą hydroksylową polioli a grupą epoksydową oleju roślinnego oraz reakcję transestryfikacji między grupą hydroksylową polioli a wiązaniem

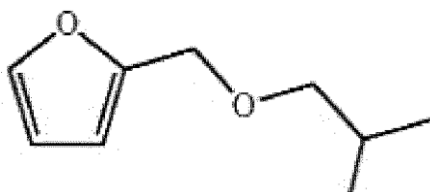
estrowym oleju roślinnego. Związek polihidroksy jest produktem reakcji addycji między alkoholem małowartościowym a tlenkiem propylenu, w której jeśli funkcjonalność któregośkolwiek z alkoholi małowartościowych wynosi n, stosunek molowy do tlenku propylenu wynosi 1: 1 do n. Warunki reakcji addycji: zmieszanie małowartościowego alkoholu, tlenku propylenu i wodorotlenku potasu, a następnie przepuszczenie ich pod osłonę azotową, mechaniczne mieszanie reakcji w temperaturze 30 °C przez 5 godzin, a następnie neutralizacja kwasem fosforowym, odwodnienie i adsorpcja oraz filtracja przez krzemian magnezu. Otrzymuje się związek polihidroksy; w którym procent masowy wodorotlenku potasu i alkoholu wynosi 1%. Zgodnie z metodą epoksydowy olej roślinny to epoksydowa oliwa z oliwek, epoksydowy olej arachidowy, epoksydowy olej rzepakowy, epoksydowy olej bawełniany, epoksydowy olej sojowy, epoksydowy olej kokosowy, epoksydowy olej palmowy, epoksydowy olej sezamowy, epoksydowy olej słonecznikowy, epoksydowy olej lniany, epoksydowy olej rycynowy, epoksydowy olej tungowy, epoksydowy olej z otrębów ryżowych i epoksydowy olej kukurydziany w jednym lub kombinacji kilku. Katalizatorem jest wodorotlenek sodu, wodorotlenek potasu, metanolan sodu, etanolan sodu, izopropanan sodu, n-butanian sodu, tert-butanian sodu, etanolan potasu, etanolan potasu, izopropanan potasu, tert-butanian potasu, tytanian tetrabutylu, kwas p-toluenosulfonowy, trójtlenek antymonu lub oktanian cyny; w którym procent masowy katalizatora i epoksydowego oleju roślinnego wynosi 0,02-0,1%.

- [0009]

Chińskie zgłoszenie wynalazku nr [CN110746299 \(A\)](#) ujawnia wysokiej jakości polioli z oleju roślinnego oraz metodę jego wytwarzania i stosowania. Ciepła mieszanina składająca się z nadtlenu wodoru, kwasu organicznego, katalizatora i stabilizatora oraz oleju roślinnego jest pompowana odpowiednio do pierwszego mikroreaktora mikrokanałowego modułowego aparatu reakcyjnego w celu przeprowadzenia reakcji epoksydacji w celu otrzymania epoksydowanego oleju roślinnego o liczbie jodowej 20-40, a następnie epoksydowany olej roślinny i związek cykliczny, odpowiednio, są pompowane do drugiego mikroreaktora modułowej aparatury reakcyjnej i przeprowadzana jest wstępna reakcja otwarcia pierścienia w celu uzyskania sztywności strukturalnej surowego polioliu oleju roślinnego, a na koniec odpowiednio surowy produkt i małowartościowy alkohol są pompowane do trzeciego mikroreaktora modułowego aparatu reakcyjnego z mikrokanalikami, w celu przeprowadzenia dalszej reakcji otwarcia pierścienia w celu uzyskania wysokiej jakości polioliu. Polioli z polioliu oleju roślinnego o lepkości 5000-6000 mPa.s jest produkowany w technologii mikrokanałowej i ma umiarkowaną lepkość i dobrą jakość. Kwas mrówkowy lub octowy jest używany jako kwas organiczny; Jako katalizator stosuje się kwas siarkowy lub fosforowy, a jako stabilizator dichlorek etylenu. Olej roślinny to olej sojowy, olej kukurydziany, olej arachidowy, olej z nasion bawełny, olej rycynowy i olej sezamowy; Stosunek molowy wiązania podwójnego, nadtlenu wodoru, kwasu organicznego, katalizatora i stabilizatora w oleju roślinnym wynosi 1: (0,83 - 1,06): (0,83 - 1,06): (0,005 - 0,01): (0,001 - 0,005).

- [0010]

Amerykańskie zgłoszenie wynalazku nr [US2019119496 \(A1\)](#) w oparciu o pierwszeństwo z chińskiego zgłoszenia wynalazku nr. CN201811153270 ujawnia metodę wytwarzania w pełni biologicznego polioliu z oleju roślinnego, polegającą na umożliwieniu reakcji epoksydowego oleju roślinnego ze związkiem o wzorze III w drugim reaktorze mikrostrukturalnym w celu wytworzenia polioliu z oleju roślinnego.

III.

- Metoda obejmuje następujące etapy: (1) jednoczesne pompowanie zmieszanego roztworu nadtlenu wodoru, kwasu organicznego, katalizatora i stabilizatora oraz oleju roślinnego do pierwszego mikrostrukturalnego reaktora mikrokanałowego modułowego urządzenia reakcyjnego w celu otrzymania roztworu reakcyjnego zawierającego epoksydowany olej roślinny; (2) jednoczesne pompowanie roztworu reakcyjnego zawierającego epoksydowany olej roślinny otrzymany z etapu (1) i związek o wzorze III do drugiego mikrostrukturalnego reaktora mikrokanałowego modułowego urządzenia reakcyjnego w celu otrzymania polioliu z oleju roślinnego.

- [0012]

Kwas organiczny w kroku (1) to kwas mrówkowy lub kwas octowy, katalizatorem jest kwas siarkowy lub kwas fosforowy, stabilizatorem jest kwas etylenodiaminotetraoctowy, olej roślinny to co najmniej jeden wybrany z oliwy z oliwek, oleju arachidowego, oleju rzepakowego, oleju bawełnianego, oleju sojowego, oleju palmowego, oleju sezamowego, oleju słonecznikowego, oleju lnianego, oleju tungowego, oleju szafranowego, olej ryżowy, olej kukurydziany i olej kokosowy, a stosunek molowy wiązań podwójnych w oleju roślinnym do nadtlenu

wodoru do kwasu organicznego do katalizatora do stabilizatora wynosi 1: (6-20) : (6-20) : (0,02-0,4) : (0,006-0,2). Pierwszy reaktor mikrostrukturalny w etapie (1) ma temperaturę reakcji 60-130 ° C, czas reakcji 5-10 minut; Olej roślinny jest pompowany do mikrokanałowego modułowego urządzenia reakcyjnego z szybkością przepływu 0,5-1,0 ml / min, a zmieszany roztwór jest pompowany do mikrokanałowego modułowego urządzenia reakcyjnego z natężeniem przepływu 3,5-5,0 ml / min. Stosunek molowy grup epoksydowych w epoksydowym oleju roślinnym do związku wzoru III w kroku (2) wynosi 1: (1,5-4,5), drugi reaktor mikrostrukturalny ma temperaturę reakcji 70-100 ° C, czas przebywania reakcji 6-10 min i objętość 96-240 ml, związek formuły III jest pompowany do mikrokanałowego modułowego urządzenia reakcyjnego o natężeniu przepływu równym 12,0-18,0 ml/min. Związek o wzorze III w kroku (2) otrzymuje się następującą metodą, obejmującą: a) rozpuszczenie alkoholu furfurylowego w rozpuszczalniku reakcyjnym, wrzucenie chlorku tionylu do roztworu w temperaturze od -10 °C do 10 °C, dalsze mieszanie i reakcję przez 0,5–2 h, dodanie wody w celu zatrzymania reakcji, zebranie fazy organicznej i suszenie wirowe w celu uzyskania bezbarwnej cieczy; b) następnie dodanie glicerolu i sodu do bezbarwnej cieczy, kontynuując mieszanie i prowadząc reakcję przez 3-6 godzin w temperaturze 30-50 °C, z utworzeniem związku o wzorze III.

- [0013]

Ogólnie rzecz biorąc, tworzywa poliuretanowe są produkowane głównie przy użyciu polioli pochodzenia petrochemicznego, z ropą naftową jako materiałem bazowym. Od kilku lat na rynku pojawiają się produkty polirolowe, których produkcja coraz częściej opiera się na bazie roślinnej, gdzie stan techniki pokazuje, że oprócz naturalnej bazy olejowej stosuje się również różne dodatki chemiczne, które umożliwiają prawidłowy proces produkcji polioli.

- [0014]

Z aktualnego stanu techniki wynika, że otrzymywanie polioli o liczbie hydroksylowej w zakresie 80-320 mgKOH/g wymaga prowadzenia procesu epoksydacji do momentu, gdy liczba epoksydowa osiągnie wartość w zakresie 0,15-0,35 mol/100g oleju epoksydowanego, nie uwzględniając wysokości liczby jodowej, przy jednoczesnej wysokiej liczbie jodowej, powyżej 10 gI₂/100 g wskazuje, że w żywicy epoksydowej pozostaje więcej niż 0,04 mola wiązań podwójnych na 100 g epoksydu. Z czasem wiązania podwójne ulegają utlenianiu wolnorodnikowemu, inicjowanemu działaniem np. tlenu, wpływając tym samym na trwałość poliolu, a co za tym idzie, przyspieszoną degradację samego materiału poliuretanowego.

- [0015]

W związku z powyższym oraz biorąc pod uwagę aktualny stan techniki, wynalazca sformułował problem wynalazczy, tj. opracowanie metody wytwarzania epoksydowanego oleju rzepakowego, przeznaczonego do produkcji polioli, a w szczególności do produkcji biopolioli oraz sposobu wytwarzania biopolioli z wykorzystaniem epoksydowanego oleju rzepakowego jako substytutu petrochemicznych komponentów polirolowych stosowanych w produkcji poliuretanu

KRÓTKI OPIS

- [0016]

Celem wynalazku jest sposób wytwarzania epoksydowanego oleju rzepakowego oraz sposób wytwarzania biopoliolu na bazie epoksydowanego oleju rzepakowego z zastosowaniem procesu epoksydacji o obniżonej selektywności, prowadzącego do nasycenia jak największej liczby wiązań podwójnych, tj. do uzyskania liczby jodowej poniżej 10 gI₂/100g oleju.

- [0017]

Celem wynalazku jest sposób wytwarzania epoksydowanego oleju rzepakowego w procesie epoksydowania podwójnych wiązań w obecności katalizatora, destylacji z parą wodną oleju epoksydowanego i jego odwadniania przy użyciu oleju rzepakowego jako bazy, otrzymanego po obróbce wstępnej obejmującej tłoczenie na gorąco, a następnie ekstrakcję rozpuszczalnikami, odśluzowanie i neutralizację kwasem fosforowym oraz odkwaszenie ługiem sodowym, i charakteryzuje się tym, że olej rzepakowy o zawartości wolnych kwasów tłuszczowych od 0,02 do 0,1 % m/m i zawartości fosforu od 5 do 100 ppm; liczba nadtlenkowa nie większa niż 5 mEqO₂/kg; zasadowość od 10 do 100 ppm; o zawartości wody nie większej niż 0,1 % m/m; liczba jodowa od 105 do 120 gI₂/100g; o zawartości substancji niezmydlających się nie większej niż 1,5 % m/m oraz zawartości monoacyloglicerolu, diacyloglicerolu i wolnego glicerolu nie większej niż 1 % m/m łącznie, umieszcza się w reaktorze wyposażonym w mieszadło i poddaje się: [1] procesowi epoksydacji wiązań podwójnych przy użyciu układu utleniającego składającego się z nadtlenku diwodoru 35%, która zawartość w stosunku do każdego mola wiązań podwójnych oleju rzepakowego mieści się w granicach od 1,0 do 5,0 moli i lodowatego kwasu octowego 99%, przy czym zawartość na każdy mol wiązań podwójnych oleju rzepakowego

mieści się w granicach od 0,1 mola do 1,0 mola oraz w obecności katalizatora kwasowego w ilości od 1,0 do 6,0 g m/m stężonego katalizatora na 100 g m/m reakcji mieszaninę i proces epoksydacji przeprowadza się z prędkością mieszadła od 800 do 1800 obr./min w temperaturze od 35 do 75°C przez 5 do 16 godzin, z selektywnością reakcji epoksydacji powyżej 70% i konwersją reakcji epoksydacji ponad 90%, a po zakończeniu procesu epoksydowania powstały olej epoksydowany jest poddawany [2] oczyszczaniu znanymi metodami z pozostałości nadtlenu diwodoru 35% i kwas octowy 99%; [3] proces destylacji pod ciśnieniem atmosferycznym przy użyciu pary nasyconej do uzyskania liczby kwasowej poniżej 2 mg KOH/g, najlepiej poniżej 1 mg KOH/g; [4] usuwanie nadmiaru wody przez odwirowanie; [5] neutralizacja 30% roztworem metanolanu sodu proporcjonalnie do ilości katalizatora użytego w procesie epoksydacji 3:1 /mol: mol/; [6] kilkukrotne przemycie oleju gorącą wodą; [7] rozdzielenie otrzymanej mieszaniny znaną metodą; [8] suszenie metodą destylacji próżniowej w temperaturze 80-120°C przy użyciu próżni 0,6 - 0,8 mbar aż do uzyskania zawartości wody poniżej 0,1% m/m, oraz [9] przechowywanie epoksydowanego oleju rzepakowego do dalszego przetwarzania w razie potrzeby

- [0018]

Przedmiotem wynalazku jest również sposób wytwarzania biopololiu z wykorzystaniem oczyszczonego oleju epoksydowanego otrzymywanego wyżej opisaną metodą w procesie epoksydacji, destylacji atmosferycznej z parą wodną, wirowania, neutralizacji, przemycania i destylacji próżniowej w celu otrzymania oleju o zawartości wody mniejszej niż 0,1% wagowo lub przy użyciu oczyszczonego i odwirowanego oleju epoksydowanego otrzymanego wyżej opisaną metodą w procesie epoksydacji, atmosferyczna destylacja z parą wodną i odwirowanie do zawartości wody 2-5% m/m, a następnie [1] poddanie tak oczyszczonego oleju epoksydowego reakcji z nukleofilem z otwarciem pierścienia epoksydowego w obecności katalizatora kwasowego, w którym oczyszczony olej epoksydowy o liczbie epoksydowej 0,1-0,2 mol/100 gramów oleju epoksydowego poddaje się jednoetapowej reakcji otwarcia pierścienia epoksydowego z nukleofilem w stosunku 1-2 moli nukleofilu do moli żywicy epoksydowej grupy oczyszczonego oleju epoksydowego, przy udziale katalizatora kwasowego w ilości 2-5 g/1 mol grup epoksydowych, a oczyszczony olej epoksydowy o liczbie epoksydowej 0,29-0,35 mola/100 g oleju epoksydowanego poddaje się dwuetapowej reakcji otwarcia pierścienia epoksydowego, przy czym w pierwszym etapie reakcję przeprowadza się w obecności wody o stosunku molowym 5 do 10 moli, najlepiej 6 moli wody do moli grup epoksydowych, a przy udziale katalizatora kwasowego w ilości od 2 do 5 g/1 mol grup epoksydowych, aż do uzyskania liczby epoksydowej w zakresie od 0,10 do 0,22 mol/100g oleju epoksydowanego, a w drugim etapie przeprowadza się reakcję pomiędzy pozostałymi grupami epoksydowanymi w oleju po pierwszym etapie i nukleofilem w stosunek molowy 1-2 moli nukleofilu do moli grup epoksydowych i przy udziale katalizatora kwasowego w ilości od 2 do 5 g/1 mol grup epoksydowych; a otrzymany w ten sposób biopoliol jest sukcesywnie poddawany [2] procesowi naturalizacji katalizatora; [3] do płukania wodą do uzyskania liczby kwasowej od 0,4 do 1,2 mgKOH/g; [4] destylacji przy użyciu pary nasyconej pod ciśnieniem atmosferycznym aż do uzyskania liczby kwasowej poniżej 2 mgKOH/g; [5] do procesu destylacji próżniowej pod podciśnieniem 0,5 - 1,0 mbar w celu otrzymania biopololiu o właściwościach: liczba jodowa poniżej 10 gI₂/100g, liczba kwasowa poniżej 1,2 mgKOH/g, liczba hydroksylowa w zakresie 80 - 320 mgKOH/g.

SZCZEGÓŁOWY OPIS

- [0019]

Jako bazę do produkcji oczyszczonego oleju epoksydowanego jak również biopololiu według wynalazku zastosowano olej rzepakowy, uprzednio wytwarzany w procesie tłoczenia na gorąco, a następnie poddawany procesowi ekstrakcji rozpuszczalnikowej, a następnie odśluzowywaniu i neutralizacji kwasem fosforowym i odkwaszaniu ługiem sodowym, przeprowadzanym znanymi metodami, w celu znacznego zmniejszenia zanieczyszczeń takich jak: zasadowość, fosfolipidy, wolne kwasy tłuszczowe i substancje beztłuszczowe. Procesy wstępne powodują poprawę właściwości organoleptycznych oleju, a także redukcję zanieczyszczeń, co jak się okazało ma istotny wpływ na jakość żywicy epoksydowej otrzymanej metodą według wynalazku. Testy i badania wykazały, że najlepsze właściwości uzyskuje się dla polioliu wyprodukowanego z odszlamowanego oleju, który charakteryzuje się następującymi właściwościami:

- niska zawartość wolnych kwasów tłuszczowych w zakresie 0,1 - 0,02% m/m, najlepiej 0,06 - 0,02% m/m;
- zawartość fosforu w zakresie od 5 do 100 ppm, najlepiej od 5 do 20 ppm;
- niski stopień utlenienia, wyrażony jako liczba nadtlencowa, nie większy niż 5 mqO₂/kg, najlepiej nie większy niż 0,5 mqO₂/kg
- niska zasadowość od 10 do 100 ppm, najlepiej między 10 a 50 ppm
- niska zawartość wody nie większa niż 0,1% m/m, najlepiej nie większa niż 0,05% m/m;

- liczba jodowa między 105 a 120 gI₂/100g, najlepiej 110+/-2gI₂/100g. Liczba jodowa określa z dużym prawdopodobieństwem zawartość wiązań podwójnych od 0,41 do 0,48 mola wiązań nienasyconych w 100g oleju, korzystniej 0,43 mola wiązań nienasyconych w 100g oleju;
 - maksymalna zawartość substancji niezmydlających się 1,5 % m/m, oraz
 - niska zawartość monoacylogliceroli, diacylogliceroli i wolnego glicerolu, które łącznie nie przekraczają 1% m/m.
- [0020]

Olej rzepakowy o wskazanych wyżej właściwościach był sukcesywnie poddawany procesowi epoksydacji. W toku licznych prób i testów zaobserwowano, że zasadowość rozłożonego oleju rzepakowego wynosząca ponad 100 ppm powoduje zmniejszenie aktywności katalizatora w procesie epoksydacji i uniemożliwia prawidłowe oczyszczenie epoksydowanego oleju, natomiast wolne kwasy tłuszczowe obniżają wydajność i selektywność procesu epoksydacji. W końcowej fazie produkcji biopoliołu, podczas oczyszczania produktu, wolne kwasy tłuszczowe reagują z neutralizatorem, tworząc mydła i tym samym utrudniając separację i oczyszczanie produktu. Testy wykazały również, że im wyższa liczba nadtlencowa na etapie epoksydacji, tj. powyżej 5 mEqO₂/kg, tym proces jest bardziej wydajny, ponieważ zwiększa się również ilość reakcji ubocznych.
- [0021]

Proces epoksydacji odbywa się w reaktorze z pełnym dozowaniem wyposażonym w mieszadło mechaniczne z końcówką mieszającą powodującą mieszanie w całej objętości cieczy, np. mieszadło tarczowe, przy czym zastosowanie innego mieszadła nie ogranicza stosowania mieszania np. z pompą i mieszalnikami dynamicznymi lub statycznymi.
- [0022]

Odśluzowany olej rzepakowy wprowadzany jest do reaktora i przeprowadzany jest proces epoksydacji podwójnych wiązań przy użyciu układu utleniającego: nadtlenek diwodoru 35% i lodowaty kwas octowy 99% w obecności katalizatora kwasowego, np. kwasu siarkowego VI lub kwasu fosforowego V lub kwasu solnego lub innych kwasów nieorganicznych. Badania oraz liczne próby laboratoryjne i półtechniczne wykazały, jak ważne jest zachowanie proporcji reagentów i określiły optymalną zawartość kwasu octowego 99% w procesie na 0,1-1,0 mola kwasu octowego 99%, najlepiej 0,4 - 0,7 mola na każdy mol wiązań nienasyconych w oleju rzepakowym, przy czym stosunek molowy nadtlenu diwodoru 35% do każdego mola wiązań podwójnych w oleju rzepakowym powinien wynosić zakres 1,0 - 5,0, najlepiej 1,5 - 2,0 moli. Udział katalizatora użytego w procesie epoksydacji mieści się w przedziale 1,0 -6,0 g m/m, najlepiej 2,0 -3,5 g/m stężonego katalizatora na 100 g m/m mieszaniny reakcyjnej.
- [0023]

Proces epoksydacji odbywa się przy prędkości mieszadła 800-1800 obr/min, najlepiej 1500 obr/min i temperaturze 35 - 75°C, najlepiej 63 °C. Początkowy etap reakcji jest procesem egzotermicznym, dlatego ważne jest, aby dodać kwas octowy 99% łącznie z katalizatorem, jako pojedynczą porcję, a dopiero potem dodać nadtlenek diwodoru 35%
- [0024]

Nadtlenek diwodoru 35% wprowadza się do reaktora w temperaturze 35 - 55 °C, najlepiej 45 °C, stopniowo wpuszczając go ze stałą szybkością od 1 do 10 °C /1h, najlepiej 4 °C /1h, i przy stałym tempie wzrostu temperatury, tak aby cały utleniacz był dozowany przed osiągnięciem temperatury 55 °C. Po wstrzyknięciu wszystkich składników mieszanina reakcyjna jest stopniowo podgrzewana, aż temperatura reakcji osiągnie 35 - 75°C, najlepiej 57 - 63 °C.
- [0025]

W trakcie całego procesu szybkość wprowadzania utleniacza do mieszaniny reakcyjnej jest ściśle kontrolowana w odniesieniu do temperatury panującej w reaktorze. Liczne testy wykazały, że po dodaniu utleniacza w temperaturach poniżej 35 °C może dojść do miejscowego przegrzania w reaktorze, powodując zmniejszenie selektywności procesu, podczas gdy temperatury powyżej 75 °C stwarzają ryzyko osiągnięcia przez mieszaninę reakcyjną temperatury wrzenia w wyniku egzotermicznych reakcji chemicznych zachodzących w reaktorze. W miarę postępu reakcji, czyli nasycania wiązań podwójnych, efekt egzotermiczny maleje, dlatego konieczne jest utrzymanie temperatury reakcji, a tym samym utrzymanie jej wydajności. Odbywa się to poprzez regulację temperatury łaźni wodnej. Zależność przebiegu reakcji od temperatury reakcji i temperatury łaźni wodnej zobrazowano na wykresie na **rys. 1**.
- [0026]

Co więcej, zarówno badania laboratoryjne, jak i próby półtechniczne, w których w sposób ciągły kontrolowano selektywność i konwersję reakcji epoksydacji, wykazały, że aby zoptymalizować proces, selektywność reakcji epoksydacji powinna wynosić powyżej 70%, najlepiej powyżej 75%, natomiast konwersja reakcji powinna wynosić powyżej 90%, najlepiej powyżej 95%.

- [0027]

Wyniki badań dotyczących zależności selektywności i konwersji reakcji epoksydacji względem otrzymanej wartości liczby epoksydowej wyższej niż 0,3 mol/100 g oleju, przedstawiono na wykresie stanowiącym **rys.2**.

- [0028]

Ważnym parametrem procesu epoksydacji w związku z selektywnością i konwersją reakcji jest również czas reakcji epoksydacji, którego określenie odbywa się zawsze w trakcie procesu z wykorzystaniem ciągłego monitorowania przebiegu reakcji i warunków procesu. Jak wskazano powyżej, efektywny przebieg procesu następuje, gdy konwersja wiązań nienasyconych do grup epoksydowych odbywa się z selektywnością ponad 70% i konwersją reakcji ponad 90%. Reakcja ma wtedy punkt, w którym nowo powstały olej epoksydowany jest przekształcany w produkty wtórne. Czas reakcji określa się poprzez monitorowanie mieszaniny reakcyjnej pod kątem spadku liczby jodu i wzrostu zawartości tlenu epoksydowanego.

- [0029]

Zależność liczby jodowej i epoksydowej od czasu reakcji przedstawiono na wykresie na **rys.3**

- [0030]

Przekroczenie czasu reakcji powoduje udział reakcji wtórnych, takich jak otwarcie pierścieni epoksydowych za pomocą czynników zawartych w mieszaninie reakcyjnej, na przykład wody powstałej w wyniku zużycia nadtlenu, kwasu octowego lub włączenia katalizatora. Należy wskazać, że spadek liczby jodowej przy niewielkim wzroście tlenu epoksydowanego wskazuje, że proces przebiega z wysoką wydajnością przy niskiej selektywności, czyli wzroście udziału niepożądanych reakcji, które prowadzą do jednoczesnego otwarcia pierścieni epoksydowych, najczęściej wodą lub kwasem octowym. W związku z tym konieczne jest utrzymanie ścisłego reżimu produkcji.

- [0031]

Liczne próby i testy wykazały, że aby otrzymać olej epoksydowy o liczbie epoksydowej 0,21-0,35 mola/100 g, czas procesu epoksydacji mieści się w zakresie od 5 do 16 h, najlepiej 9 h, gdzie do określenia dokładnego punktu końcowego reakcji stosuje się badania jakościowe odszlamowanego oleju rzepakowego, który jest surowcem do procesu epoksydacji, zwłaszcza liczba jodowa, która wskazuje na ilość wiązań nienasyconych. W wyniku tak ustalonego czasu procesu otrzymuje się olej epoksydowany.

- [0032]

Badania wykazały również, że uzyskanie liczby epoksydowej 0,1 - 0,2 mol/100g oleju epoksydowanego, wymaga wydłużenia czasu epoksydacji z 16 do 20h, a najlepiej 17-18h. Wynika to z zachodzących reakcji wtórnych, takich jak reakcja kwasu octowego z utworzonymi grupami epoksydowymi (**rys. 4**) i/lub reakcja wody z grupami epoksydowymi (**rys. 6**).

- [0033]

W wyniku tego procesu otrzymuje się olej epoksydowany o następujących właściwościach: liczba epoksydowa 0,1-0,2 mol/100g oleju epoksydowanego, najlepiej 0,15 mol/100g; liczba jodowa mniejsza niż 10 gI₂/100g, najlepiej mniejsza niż 5 gI₂/100g.

- [0034]

Inne istotne właściwości oleju epoksydowego opisanego powyżej są następujące:

- liczba jodowa mniejsza niż 10 gI₂/100g, najlepiej mniejsza niż 5 gI₂/100g,
- liczba kwasowa poniżej 1 mgKOH/g, najlepiej poniżej 0,6 mgKOH/g;

- [0035]

Po zakończeniu procesu epoksydacji zawartość reaktora jest schładzana do temperatury pokojowej. W wyniku procesu epoksydacji powstaje dwufazowa mieszanina składająca się z fazy olejowej zawierającej przereagowany olej rzepakowy, tzw. surowy olej epoksydowany, oraz fazy wodnej zawierającej wodę, nieprzereagowany nadtlenek diwodoru, katalizator i kwas octowy. Faza olejowa jest oddzielana od fazy wodnej, a surowy olej epoksydowany jest oczyszczany znanymi metodami z pozostałości kwasu octowego i nadtlenu diwodoru, których obecność może znacząco zakłócać późniejsze procesy wytwarzania

oczyszczonego oleju epoksydowanego i skutecznie zaburzyć również procesy prowadzące do produkcji biopoliolu. Na przykład nieoddzielony kwas octowy zachowuje się jak autokatalizator, co z dużym prawdopodobieństwem spowoduje otwarcie pierścieni epoksydowych, a tym samym zmniejszy selektywność reakcji. Ponadto kwas octowy często ulega reakcjom ubocznym, zanieczyszczając w ten sposób produkt pośredni substancjami takimi jak hydroksyaceton czy dihydroksyaceton, co może wpływać na krystalizację surowej żywicy epoksydowej, która jest produktem pośrednim do dalszego przetwarzania.

- [0036]

Reakcję otwarcia pierścienia epoksydowego z kwasem octowym zilustrowano na **rys. 4**.

- [0037]

Surowy olej epoksydowany jest destylowany pod ciśnieniem atmosferycznym (1 bar +/- 0,001 bar) przy użyciu pary nasyconej w celu utrzymania temperatury procesu. Badania laboratoryjne i próby półtechniczne potwierdziły, że destylacja w obecności pary wodnej pozwala zachować strukturę surowego oleju epoksydowanego, dzięki czemu olej epoksydowany nie miesza się z wodą i możliwe jest oddzielenie składników lotnych poprzez destylację z parą wodną.

- [0038]

Po zakończeniu procesu destylacji w obecności pary wodnej otrzymuje się olej epoksydowany wolny od lotnych związków organicznych, takich jak kwas octowy i produkty jego przemian, natomiast produktem ubocznym procesu destylacji jest kondensat zawierający wodę i zanieczyszczenia organiczne. Proces destylacji przeprowadza się w celu uzyskania liczby kwasowej oleju epoksydowanego poniżej 2 mg KOH/g, najlepiej poniżej 1 mg KOH/g. Otrzymany w procesie oczyszczony olej epoksydowany posiada następujące parametry:

- zawartość tlenu epoksydowanego od 4,0 do 6,0% wagowo, najlepiej powyżej 5,0% wagowo
- liczba jodowa mniejsza niż 10 gI₂/100 g, najlepiej mniejsza niż 5 gI₂/100 g;
- liczba kwasowa poniżej 1,0 mgKOH/g, najlepiej między 1,0 a 0,7 mgKOH/g;

- [0039]

Po destylacji z parą wodną atmosferyczną oczyszczony olej epoksydowy zawiera do 30 % m/m wody, której nadmiar usuwa się przez odwirowanie, np. za pomocą wirówki o prędkości obrotowej 4500 - 5000 obr./min, przez 2 - 5 min, w wyniku czego powstaje oczyszczony i odwirowany olej epoksydowy o zawartości wody 2 - 5 % m/m.

- Aby oczyszczony olej epoksydowy mógł być przechowywany i stał się produktem opłacalnym ekonomicznie, jest on poddawany procesowi neutralizacji i mycia w celu usunięcia pozostałości katalizatora, który pozostawiony w produkcie powoduje jego wbudowanie w strukturę epoksydową. Z kolei pozostawienie wody powyżej 0,1% m/m. w magazynowanym oleju epoksydowanym prowadzi do otwarcia niektórych grup epoksydowych, powodując spadek zawartości tlenu epoksydowanego i wzrost liczby hydroksylowej.

- [0041]

Reakcję uboczną polegającą na wbudowaniu reszt katalizatora w strukturę epoksydową pokazano na **rys. 5**, natomiast reakcję otwarcia pierścienia epoksydowego pod wpływem obecności wody pokazano na **rys. 6**.

- [0042]

Neutralizację przeprowadza się przy użyciu 30% roztworu metanolanu sodu w ilości stechiometrycznej w stosunku do ilości katalizatora użytego w procesie epoksydacji i liczby kwasowej. Gdy kwas fosforowy V jest używany jako katalizator, stosunek metanolanu sodu do katalizatora wynosi 3:1 mol/mol. Następnie olej epoksydowany jest kilkakrotnie przemylany gorącą wodą i powstałą mieszaninę oddziela się w znany sposób, np. za pomocą rozdzielacza w kształcie gruszki z kranem, a następnie olej epoksydowany suszy się za pomocą destylacji próżniowej, którą przeprowadza się w temperaturze 80-120°C, najlepiej 120°C przy użyciu próżni 0,6 - 0,8 mbar, najlepiej 0,8 mbar. Proces destylacji przeprowadza się do momentu uzyskania zawartości wody poniżej 0,1% m/m, najlepiej poniżej 0,06% m/m, w wyniku czego powstaje wysuszony, oczyszczony olej epoksydowany, który może być bezpiecznie przechowywany do czasu wykorzystania go w produkcji różnego rodzaju polioli.

- [0043]

Sposób wytwarzania biopoliolu według wynalazku przeprowadza się przy użyciu oczyszczonego i wysuszonego oleju epoksydowanego otrzymanego w wyżej opisanym procesie epoksydacji, destylacji atmosferycznej z parą wodną, odwirowania do zawartości wody 2-5% m/m, późniejszej neutralizacji, przemylania i destylacji

próżniowej w celu uzyskania oleju o zawartości wody mniejszej niż 0,1% m/m lub przy użyciu oczyszczonego i odwirowanego oleju epoksydowanego otrzymanego w powyższym procesie epoksydacji, atmosferyczna destylacja z parą wodną i odwirowanie do zawartości wody 2-5% m/m, która bezpośrednio po odwirowaniu przechodzi do dalszego procesu, w którym to przypadku produkcja biopoliołu odbywa się w procesie ciągłym, z pominięciem trzech procesów niezbędnych do umożliwienia składowania oleju epoksydowanego bez utraty jego właściwości fizykochemicznych, tj. neutralizacja, mycie i destylacja próżniowa.

- [0044]

Zmagazynowany olej epoksydowany lub olej epoksydowany przekierowany bezpośrednio po odwirowaniu do zawartości wody 2-5% m/m jest dostarczany do reaktora wyposażonego w mieszadło i pełne dozowanie i poddawany procesowi otwierania pierścienia epoksydowego w reakcji grup epoksydowych z nukleofilem, w obecności katalizatora kwasowego. Podczas reakcji grup epoksydowych z nukleofilem zachodzi sieciowanie między wolnymi grupami hydroksylowymi z przyłączonym nukleofilem a pozostałymi grupami epoksydowymi.

- [0045]

Jako nukleofile stosuje się glikole lub glicerol lub metanol lub estry wyższych kwasów tłuszczowych lub wody.

- [0046]

Przykład reakcji sieciowania z użyciem glicerolu pokazano na **rys. 7**.

- [0047]

Metodę wytwarzania biopoliołu można przeprowadzić za pomocą jednoetapowej reakcji otwarcia pierścienia epoksydowego przy użyciu pojedynczego środka otwierającego lub dwuetapowej reakcji otwarcia pierścienia epoksydowego przy użyciu dwóch środków otwierających.

- [0048]

Reakcję otwarcia grupy epoksydowej w procesie jednoetapowym z użyciem pojedynczego nukleofilu zilustrowano na **rys. 8**, natomiast reakcję otwarcia pierścienia epoksydowego w procesie dwuetapowym, w którym pierwszym etapem jest reakcja otwarcia pierścienia epoksydowego z wodą, a drugim z glicerolem - pokazano na **rys. 9**.

- [0049]

Proces jednoetapowy przeprowadza się dla oleju epoksydowego o liczbie epoksydowej 0,1–0,2 mola/100 g oleju epoksydowanego, najlepiej 0,15 mol/100 g; liczba jodowa poniżej 10 gI₂/100 g, najlepiej poniżej 5 gI₂/100 g; i liczbie kwasowej mniejszej niż 1 mgKOH/g, najlepiej 0,6 mgKOH/g. Olej poddaje się reakcji otwarcia pierścienia epoksydowego z nukleofilem w stosunku molowym 1-2 moli nukleofila do moli grup epoksydowych, najlepiej 1,2 mola nukleofila do moli grup epoksydowych, w obecności katalizatora kwasowego w ilości 2 - 5 g/1 mol grup epoksydowych, najlepiej 2,5 - 3,5 g/1 mol.

- [0050]

Oczyszczony olej epoksydowany wprowadza się do mieszaniny katalizatora i nukleofilu, a całą mieszaninę miesza się z prędkością mieszania 1000-1800 obr./min, najlepiej nie mniejszą niż 1500 obr./min, i podgrzewa do temperatury reakcji nie niższej niż 100 °C, najlepiej 120 +/- 5 °C. Reakcja jest kontrolowana w sposób ciągły za pomocą analiz kontrolnych, które monitorują utratę tlenu epoksydowanego. Reakcja kończy się, gdy wiązania epoksydowe są całkowicie nasyczone.

- [0051]

Przykład postępu reakcji w procesie jednoetapowym pokazano na **Rys.10**

- [0052]

Dwuetapowy proces przeprowadza się dla oleju epoksydowego o liczbie epoksydowej 0,21-0,35 mola/100 g oleju epoksydowanego; liczba jodowa mniejsza niż 10 gI₂/100 g, najlepiej mniejsza niż 5 gI₂/100 g, liczba kwasowa mniejsza niż 1 mgKOH/g, najlepiej 0,6 mgKOH/g. Pierwszy etap procesu otwierania pierścienia epoksydowego zachodzi między oczyszczonym olejem epoksydowanym a wodą w stosunku molowym od 5 do 10 moli wody do moli grup epoksydowych, najlepiej 6 moli wody do moli grup epoksydowych, w obecności katalizatora kwasowego w ilości od 2 do 5 g/l mola grup epoksydowych, najlepiej od 2,5 do 3,5 g/ 1 mol..

- [0053]

W procesie otwierania grup epoksydowych jako katalizator kwasowy stosuje się kwas p-toluenosulfonowy lub kwas siarkowy VI lub kwas tetrafluoroborowy lub kwas fosforowy V

- [0054]

Olej epoksydowany o liczbie epoksydowej 0,29–0,35 mol/100 g oleju epoksydowanego wprowadza się do wody wraz z katalizatorem. Całość miesza się z prędkością mieszania 1000-1800 obr/min, najlepiej nie mniejszą niż 1500 obr/min i podgrzewa do temperatury reakcji w zakresie temperatur 60-100 °C, najlepiej 75+/- 5 °C. Reakcję prowadzi się do uzyskania liczby epoksydowej w zakresie 0,10-0,22 mol/100g oleju epoksydowanego, najlepiej 0,14-0,18 mol/100g, co daje 50% redukcję grup epoksydowych. Drugi etap reakcji otwarcia pierścienia epoksydowego zachodzi pomiędzy epoksydowanymi grupami pozostającymi w oleju po pierwszym etapie a nukleofilem w stosunku molowym 1-2 moli nukleofilu do moli grup epoksydowych, najlepiej 1,2 mola nukleofilu do moli grup epoksydowych i w obecności katalizatora kwasowego w ilości od 2 do 5 g/l mola grup epoksydowych, najlepiej od 2,5 do 3,5 g/ 1 mol.

- [0055]

Jako nukleofile stosuje się glicerol lub glikole lub alkohole lub estry wyższych kwasów tłuszczowych.

- [0056]

Do mieszanki nukleofila z katalizatorem wprowadza się olej epoksydowy o liczbie epoksydowej 0,10-0,22 mol/100 g oleju epoksydowanego, najlepiej 0,14-18 mol/100g oleju epoksydowanego. Całą mieszaninę miesza się z prędkością mieszania 1000-1800 obr/min, najlepiej nie mniejszą niż 1500 obr./min, a całość podgrzewa się do temperatury reakcji, ale nie niższej niż 100 °C, najlepiej 120+/-5°C. Reakcję przeprowadza się do momentu zniknięcia grup epoksydowych, wyrażonych liczbą epoksydową. Przykładowy wykres postępu reakcji dwuetapowej przedstawiono na rys.11

- [0057]

Surowy biopoliol, otrzymywany w procesie jedno- lub dwuetapowym, wymaga oczyszczenia i zneutralizowania katalizatora pozostałego po procesie otwierania pierścienia epoksydowego.

- [0058]

Jako neutralizatory stosuje się: 20% roztwór wodorotlenku sodu lub 30% metanolan sodu lub węglan sodu.

- [0059]

Ilość neutralizatora oblicza się w stosunku stechiometrycznym do katalizatora. Stosunek stechiometryczny katalizatora do neutralizatora wynosi 1:1 mol/mol.

- [0060]

Wodę w ilości 20 - 50% m/m, najlepiej 30% m/m, w stosunku do masy otrzymanego surowego biopoliolu wraz z neutralizatorem dodaje się do biopoliolu surowego w temperaturze 60 - 80°C, najlepiej 80°C, a całą mieszaninę reakcyjną miesza się przez 30 - 60 min, najlepiej 60 min, w celu całkowitego zneutralizowania składników kwasowych. Po zakończeniu procesu neutralizacji, w celu usunięcia zubożonego katalizatora, otrzymany biopoliol przepłukuje się wodą w ilości od 20 do 50% m/m w stosunku do masy biopoliolu, najlepiej 50% m/m. Operację płukania powtarza się do uzyskania liczby kwasowej 0,4-1,2 mgKOH/g, najlepiej poniżej 1 mgKOH/g.

- [0061]

Tak przygotowany biopoliol roślinny jest ponownie poddawany procesowi destylacji przy użyciu pary nasyconej pod ciśnieniem atmosferycznym. W wyniku tego procesu otrzymuje się biopoliol o zawartości wody w zakresie 20-60% m/m oraz produkt uboczny w postaci kondensatu, zawierający lotne związki organiczne. Proces destylacji biopoliolu prowadzi się do uzyskania liczby kwasowej poniżej 1,2 mgKOH/g, najlepiej poniżej 1 mgKOH/g.

- [0062]

Ostatnim etapem produkcji biopoliolu według wynalazku jest usunięcie wody z wytworzonego biopoliolu za pomocą destylacji próżniowej. Badania wykazały, że biopoliole o najlepszych właściwościach otrzymuje się poprzez destylację próżniową w temperaturze 80°C - 120°C, najlepiej 100+/- 2°C oraz w warunkach próżni 0,5 - 1,0 mbar, aż do uzyskania zawartości wody poniżej 0,1% m/m, najlepiej poniżej 0,07% m/m.

- [0063]

Otrzymane biopolirole charakteryzują się następującymi właściwościami:

- liczba jodowa mniejsza niż 10 gI₂/100 g, korzystniej mniejsza niż 5 gI₂/100 g, wskazująca, że wiązania podwójne całkowicie przereagowały,

- o liczba kwasowa mniejsza niż 2 mgKOH/g, najlepiej mniejsza niż 0,8 mgKOH/g,
 - o liczba hydroksylowa w zakresie 80 - 320 mgKOH/g, najkorzystniej zbliżona do 125 mgKOH/g.
- [0064]

Schemat procesu technologicznego przedstawiono na rys. 12

- [0065]
- Zastosowanie biopoliolu, wytworzonego według wynalazku, pozwala na jego wykorzystanie w 100% jako składnika polioliowego w produkcji poliuretanów, bez użycia polioli petrochemicznych w mieszaninie, co znacznie ograniczy produkcję gazów cieplarnianych w postaci CO₂ w stosunku do dotychczas produkowanych polioli petrochemicznych.

PRZYKŁADY

- [0066]
- Przedmiot wynalazku przedstawiony jest w przykładach realizacji, nie ograniczając innych możliwości realizacji.

Przykład 1

- [0067]
- Szklany reaktor o pojemności 10 L wyposażony w chłodnicę zwrotną, system dozowania komponentów, termometr i mieszałdo mechaniczne, został napełniony 3000 g odszlamowanego oleju rzepakowego o następujących parametrach:
- o liczba jodowa 110 gI₂/100g,
 - o liczba kwasowa 0,05 mgKOH/g,
 - o zawartość fosforu 15ppm,
 - o zawartość wody 0,0600 % masy.
- [0068]
- Następnie dodano 534,2 g lodowatego kwasu octowego oraz katalizator kwasowy w postaci 75% roztworu kwasu fosforowego w ilości 112,1 g. Zawartość reaktora podgrzano do temperatury 62 °C za pomocą łaźni wodnej o kontrolowanej temperaturze. Gdy zawartość reaktora osiągnęła temperaturę 35 °C, rozpoczęto dozowanie 3304 g 35% nadtlenu diwodoru, przy tempie wzrostu temperatury 4°C/h. Cały nadtlenek diwodoru został wprowadzony przed osiągnięciem temperatury 55 °C, po czym kontynuowano ogrzewanie całej mieszaniny reakcyjnej aż do osiągnięcia temperatury reakcji. Reakcja epoksydacji trwała 16h. Pod koniec reakcji mieszałdo wyłączano, a zawartość reaktora schładzano do temperatury pokojowej. W wyniku reakcji epoksydacji powstała dwufazowa mieszanina, w której faza olejowa zawiera epoksyd, faza wodna składa się z wody, kwasu octowego, nieprzereagowanego perhydrolu i katalizatora. Mieszaninę oddzielono w separatorze o pojemności 2000 ml w kształcie gruszki. Surowy olej epoksydowany destylowano z parą wodną, a następnie odwirowywano przez 5 minut za pomocą wirówki z prędkością 5000 obr./min. W celu dalszego przechowywania epoksydowanego oleju przeprowadzono neutralizację przy użyciu 30% roztworu metanolanu sodu w ilości 628 g. Tak zneutralizowany olej epoksydowany przepłukiwano pięciokrotnie gorącą wodą, po każdym płukaniu mieszaninę oddzielano w separatorze w kształcie gruszki z kranikiem o pojemności 2000ml. Następnie epoksydowany olej suszono za pomocą destylacji próżniowej w temperaturze 120°C, z próżnią 0,8 mbar przez 2 godziny. Powstały w ten sposób olej epoksydowany ma następujące parametry:
- o liczba jodowa 3 gI₂/100g,
 - o liczba kwasowa 0,3 mgKOH/g,
 - o Zawartość tlenu epoksydowego 5,72 % w/m.
 - o liczba epoksydowa 0,36 mol/100g
 - o zawartość wody 0,07 % masy.

Przykład 2

- [0069]
- Postępując jak w przykładzie 1, użyto tych samych ilości surowców i sprzętu, zmiana jest katalizatorem. W procesie wykorzystano kwas solny 30% jako katalizator w ilości 250g. Reakcje prowadzono w temperaturze nieprzekraczającej 50 °C

- [0070]

Powstały w ten sposób olej epoksydowany ma następujące parametry:

- liczba jodowa 7 gI₂/100g,
- liczba kwasowa 0,9 mgKOH/g,
- Zawartość tlenu epoksydowego 5,23 % w/w.
- liczba epoksydowa 0,32 mol/100g
- zawartość wody 0,07 % masy.

Przykład 3

- [0071]

Szklany reaktor o pojemności 10 L wyposażony w chłodnicę zwrotną, system dozowania komponentów, termometr i mieszadło mechaniczne, został napełniony 3000 g odszlamowanego oleju rzepakowego o następujących parametrach:

- liczba jodowa 107 gI₂/100g,
- liczba kwasowa 0,06 mgKOH/g,
- zawartość fosforu 17ppm,
- zawartość wody 0,07 % masy.

- [0072]

Do reaktora dodano 341,8 g lodowatego kwasu octowego oraz katalizator kwasowy w postaci 75% roztworu kwasu fosforowego w ilości 98,2 g. Za pomocą łaźni wodnej reaktor wraz z zawartością został podgrzany do temperatury 62 °C. Gdy temperatura w reaktorze osiągnęła 35 °C, rozpoczęto dozowanie 2090 g nadtlenu diwodoru o stężeniu 35% z szybkością wzrostu temperatury 4 °C/h. Reakcję epoksydacji prowadzono w temperaturze 62 °C, mieszając całość mieszadłem mechanicznym z prędkością 1800 obr./min przez 12 godzin. Pod koniec reakcji mieszadło wyłączano, a zawartość reaktora schładzano do temperatury pokojowej. W wyniku reakcji epoksydacji powstała dwufazowa mieszanina, w której faza olejowa zawiera olej epoksydowany, a faza wodna to woda, kwas octowy, nieprzereagowany perhydrol i katalizator. Mieszaninę oddzielono w separatorze o pojemności 2000 ml w kształcie gruszki. Surowy olej epoksydowany destylowano z parą wodną, a następnie odwirowywano za pomocą wirówki laboratoryjnej przy prędkości 5000 obr./min przez 5 minut. Otrzymany w ten sposób olej epoksydowany został natychmiast wykorzystany do produkcji biopoliołu, tj. w procesie otwierania pierścienia. Właściwości otrzymanego oleju:

- liczba jodowa 5 gI₂/100g,
- liczba kwasowa 0,8 mgKOH/g,
- Zawartość tlenu epoksydowego 5,23 % w/w.
- liczba epoksydowa 0,35 mol/100g
- zawartość wody 3 % masy.

Przykład 4

- [0073]

Szklany reaktor o pojemności 10 L wyposażony w chłodnicę zwrotną, system dozowania komponentów, termometr i mieszadło mechaniczne, został napełniony 3250 g odszlamowanego oleju rzepakowego o następujących parametrach:

- liczba jodowa 109 gI₂/100g,
- liczba kwasowa 0,05 mgKOH/g,
- zawartość fosforu 13ppm,
- zawartość wody 0,07 % masy.

- [0074]

Następnie dodano 377,2 g lodowatego kwasu octowego i 107,3 g 75% katalizatora kwasu fosforowego. Za pomocą łaźni wodnej zawartość reaktora podgrzano do temperatury reakcji 62 °C. Dozowanie 2305 g nadtlenu diwodoru o stężeniu 35% rozpoczęło, gdy temperatura w reaktorze osiągnęła 35 °C, szybkość dozowania była

zgodna z przyrostem temperatury 4 °C/h. Reakcję epoksydowania przeprowadzono w temperaturze 62 °C mieszając całość mieszałem mechanicznym z prędkością 1800 obr./min przez 18 godzin w celu przedłużenia reakcji do użycia produktu w jednoetapowym procesie otwierania pierścienia epoksydowego. Pod koniec reakcji mieszało wyłączano, a zawartość reaktora schładzano do temperatury pokojowej. W wyniku reakcji epoksydacji powstała dwufazowa mieszanina, w której faza olejowa zawiera epoksyd, faza wodna składa się z wody, kwasu octowego, nieprzereagowanego perhydrolu i katalizatora. Mieszaninę oddzielono w separatorze o pojemności 2000 ml w kształcie gruszki. Surowa żywica epoksydowa była destylowana z parą wodną, a następnie odwirowywana za pomocą wirówki laboratoryjnej przy 5000 obr./min przez 5 minut. Powstały w ten sposób olej epoksydowany został natychmiast wykorzystany w jednoetapowym procesie otwierania pierścienia epoksydowego.

- [0075]

Parametry otrzymanego oleju epoksydowanego:

- liczba jodowa 0 gI₂/100g,
- liczba kwasowa 0,9 mgKOH/g,
- Zawartość tlenu epoksydowego 2,89 % w/m.
- liczba epoksydowa 0,18 mol/100g
- zawartość wody 3,5 % masy.

Przykład 5

- [0076]

Szklany reaktor o pojemności 10 L wyposażony w chłodnicę zwrotną, system dozowania komponentów, termometr i mieszało mechaniczne, wypełniono 298,4 g gliceryny w ilości 298,4 g oraz kwasu tetrafluoroborowego o stężeniu 48% w ilości 17,44g. Rozpoczęto podgrzewanie zawartości reaktora do temperatury reakcji, tj. 120 °C w kąpeli glicerynowej. Podczas podgrzewania mieszaninę gliceryny i katalizatora uzupełniono 1500 g oczyszczonego oleju epoksydowanego o następujących parametrach:

- liczba jodowa 0 gI₂/100g,
- liczba kwasowa 0,9 mgKOH/g,
- Zawartość tlenu epoksydowego 2,89 % w/m.
- liczba epoksydowa 0,18 mol/100g
- zawartość wody 3,5 % masy.

- [0077]

Reakcję otwarcia pierścienia przeprowadzono w temperaturze 120 °C, mieszając całość mieszałem mechanicznym przy 1750 obr./min przez 100 min. Po zakończeniu reakcji surowy biopoliole zneutralizowano poprzez wprowadzenie do reaktora 500 g wody o temperaturze 80 °C wraz z 21 g metanolanu sodu o stężeniu 30%. Całą mieszaninę reakcyjną, wraz z neutralizatorem i wodą, mieszano w temperaturze 80 °C przez 40 min. Po zneutralizowaniu biopoliole przepłukano sześciokrotnie wodą w ilości 700g każdorazowo. Po zneutralizowaniu i przemyciu biopoliole poddano destylacji z parą wodną w celu usunięcia produktów lotnych. Po procesie destylacji z parą wodną produkt zawierał 30% wody, więc produkt był destylowany próżniowo w temperaturze 100 °C i pod zmniejszonym ciśnieniem 0,8 mbar w celu usunięcia wody.

- [0078]

Otrzymane biopoliole charakteryzują się następującymi właściwościami:

- liczba jodowa 0 gI₂/100g
- liczba kwasowa 0,8 mgKOH/g
- liczba kwasowa 125 mgKOH/g
- zawartość wody 0,056 % m/m

Przykład 6

- [0079]

Postępując jak w przykładzie 5, użyto tych samych ilości surowców i sprzętu, zmiana dotyczy katalizatora i nukleofilu. W procesie wykorzystano kwas fosforowy V 75% jako katalizator i metanol jako czynnik otwierający

pierścienie epoksydowe. Ilość użytego katalizatora wynosi 12g, a ilość użytego nukleofilu to 518g. Reakcje prowadzono w temperaturze nieprzekraczającej 53 °C. Otrzymany biopoliol epoksydowany ma następujące parametry:

- liczba jodowa 2 gI₂/100g
- liczba kwasowa 0,7 mgKOH/g
- liczba kwasowa 110 mgKOH/g
- Zawartość wody: 0,06 % m/m

Przykład 7

- [0080]

Szklany reaktor o pojemności 10 L wyposażony w chłodnicę zwrotną, system dozowania komponentów, termometr i mieszadło mechaniczne, napełniono wodą w ilości 162g oraz kwasem tetrafluoroborowym o stężeniu 48% w ilości 10,34g. Rozpoczęto podgrzewanie zawartości reaktora do temperatury reakcji, tj. 80 °C w kąpeli glicerynowej. Podczas podgrzewania mieszaninę wody i katalizatora uzupełniono 1000 g oleju epoksydowanego o następujących parametrach:

- liczba jodowa 5 gI₂/100g,
- liczba kwasowa 0,8 mgKOH/g,
- Zawartość tlenu epoksydowego 5,23 % w/w.
- liczba epoksydowa 0,35 mol/100g
- zawartość wody 3 % masy.

- [0081]

Pierwszy etap reakcji otwarcia pierścienia przeprowadzono w temperaturze 80 °C, mieszając całość mieszałem mechanicznym przy 1750 obr./min przez 30 min. Po zakończeniu reakcji usunięto zawartość reaktora, a następnie wprowadzono do niego 176,8 g glicerolu i 10,33 g 48% kwasu tetrafluoroborowego. Zawartość reaktora podgrzano do temperatury 120 °C; Podczas ogrzewania wprowadzono częściowo przereagowany olej epoksydowy - produkt po pierwszym etapie procesu. Reakcję prowadzono przez 90min w temperaturze 120 °C, mieszając całość mieszałem mechanicznym z prędkością 1800 obr./min. Po zakończeniu procesu otwierania pierścienia surowy biopoliol zneutralizowano poprzez wprowadzenie do reaktora 300 g wody o temperaturze 80 °C wraz z 24,5 g metanolanu sodu o stężeniu 30%. Całą mieszaninę reakcyjną wraz z neutralizatorem i wodą mieszano mieszałem mechanicznym przy 1700 obr./min w temperaturze 80 °C przez 60 min. Po neutralizacji biopoliol przepłukiwano sześciokrotnie wodą w ilości 500g za każdym razem. Po zneutralizowaniu i przemyciu poddano go destylacji z parą wodną w celu usunięcia produktów lotnych. Po procesie destylacji z parą wodną produkt zawierał 30% wody, więc produkt był destylowany próżniowo w temperaturze 100 °C i zmniejszono ciśnienie 0,8 mbar w celu usunięcia wody.

- [0082]

Otrzymane biopolirole charakteryzują się następującymi właściwościami:

- liczba jodowa 2 gI₂/100g
- liczba kwasowa 0,5 mgKOH/g
- liczba kwasowa 124 mgKOH/g
- zawartość wody 0,08% m/m

Przykład 8

- [0083]

Szklany reaktor o pojemności 1000 L wyposażony w chłodnicę zwrotną, system dozowania komponentów, termometr oraz płaszcz grzewczo-chłodzący, dozowano 350 kg odszalamowanego oleju rzepakowego o następujących parametrach:

- liczba jodowa 109 gI₂/100g,
- liczba kwasowa 0,05 mgKOH/g,
- zawartość fosforu 17ppm,
- zawartość wody 0,058 % masy.

- [0084]

Do reaktora dodano 40,6 kg lodowatego kwasu octowego, oraz katalizator kwasowy w postaci 75% roztworu kwasu fosforowego w ilości 11,6 kg. Zawartość reaktora podgrzano do temperatury reakcji 62 °C. Gdy zawartość reaktora osiągnęła temperaturę 35 °C, rozpoczęto dozowanie 248,2 kg 35% nadtlenu diwodoru, przy tempie wzrostu temperatury o 4°C/h. Reakcja epoksydacji trwała 15h. Po zakończeniu reakcji całą mieszaninę schładzano do temperatury pokojowej, a mieszadło wyłączano w celu rozdzielania faz. Fazę wodną usunięto za pomocą zaworu spustowego. Surowy epoksyd destylowano z parą wodną poprzez wprowadzenie dyszy parowej do reaktora. Po procesie destylacji mieszaninę ponownie oddzielono i usunięto fazę wodną. Epoksyd odwirowano za pomocą separatora odśrodkowego. Powstały w ten sposób olej epoksydowany ma następujące parametry:

- liczba jodowa 7 gI₂/100g,
- liczba kwasowa 0,7 mgKOH/g,
- zawartość tlenu epoksydowego 5,52 % w/w.
- liczba epoksydowa 0,34 mol/100g

Przykład 9

- [0085]

Szklany reaktor o pojemności 1000 L wyposażony w chłodnicę zwrotną, system dozowania komponentów, termometr, mieszadło mechaniczne oraz płaszcz grzewczo-chłodzący napełniono wodą w ilości 43,2 kg oraz kwasem tetrafluoroborowym o stężeniu 48% w ilości 2,75 kg. Rozpoczęto podgrzewanie zawartości reaktora do temperatury reakcji, tj. 80 °C. Podczas podgrzewania mieszaninę wody i katalizatora uzupełniono 250 kg oleju epoksydowanego o następujących parametrach:

- liczba jodowa 7 gI₂/100g,
- liczba kwasowa 0,7 mgKOH/g,
- zawartość tlenu epoksydowego 5,52 % w/w.
- liczba epoksydowa 0,34 mol/100g

- [0086]

Pierwszy etap reakcji otwarcia pierścienia przeprowadzono w temperaturze 80 °C, mieszając całość mieszałem mechanicznym przy 1750 obr/min przez 30 min. Reaktor został opróżniony z epoksydu wstępnie przereagowanego na liczbę epoksydową 0,18 mol/100 g oleju. Następnie do reaktora wprowadzono 49,75 kg gliceryny i 2,9 kg 48% kwasu tetrafluoroborowego. Zawartość reaktora podgrzano do temperatury 120 °C, podczas podgrzewania reaktora wprowadzono częściowo przereagowany olej epoksydowy - produkt po pierwszym etapie procesu. Reakcję prowadzono przez 90min w temperaturze 120 °C, mieszając całość mieszałem mechanicznym z prędkością 1800 obr./min. Po zakończeniu procesu otwierania pierścienia surowy biopoliol został zneutralizowany poprzez wprowadzenie do reaktora 200 kg wody o temperaturze 80 °C wraz z 30% metanolanem sodu w ilości 6,7 kg. Całą mieszaninę reakcyjną, wraz z neutralizatorem i wodą, mieszano mieszałem mechanicznym z prędkością 1700 obr./min w temperaturze 80 °C przez 60 min. Po neutralizacji biopoliol przepłukano sześciokrotnie 100 kg wody, za każdym razem nadmiar wody był usuwany przez króciec spustowy. W kolejnym etapie wprowadzono dysze parowe do destylacji lotnych produktów reakcji. Następnie biopoliol suszono metodą destylacji próżniowej w temperaturze 100 °C i pod ciśnieniem 0,8 mbar przez 2,5 godziny.

- [0087]

Otrzymane biopolirole charakteryzują się następującymi właściwościami:

- liczba jodowa 6 gI₂/100g
- liczba kwasowa 0,9 mgKOH/g
- liczba kwasowa 153 mgKOH/g
- zawartość wody 0,09 %m/m

Przykład 10

- [0088]

Przeprowadzono test kubkowy w celu spienienia biopoliolu otrzymanego w przykładzie 7 diizocyjanianem difenylometanu (MDI). Kubek o pojemności 200ml wypełniono odmierzoną 14,16g biopoliolu, 0,67g środka

sieciującego w postaci glicerolu z procesu transestryfikacji oleju roślinnego, 0,14g surfaktantu silikonowego, 0,11g mieszaniny katalizatora aminowego w postaci PMDTA oraz N,N-dimetylocykloheksyloaminy. Jako środek spieniający użyto wody w ilości 0,29 g. Cała mieszanka wstępna została dokładnie wymieszana i podgrzana do temperatury 32 °C, do której dodano 12,6 g MDI i ponownie wymieszano. Zaobserwowano wzrost pianki poliuretanowej w kubku. Obraz przedstawiający próbę to ryc. 13

Zastrzeżenia

1. Metoda wytwarzania epoksydowanego oleju rzepakowego z wykorzystaniem procesu epoksydacji podwójnych wiązań w obecności katalizatora, destylacji z parą wodną w oraz destylacji atmosferycznej z parą wodną, neutralizacji i wreszcie destylacji próżniowej, w której surowiec z oleju rzepakowego został uprzednio poddany obróbce wstępnej obejmującej tłoczenie na gorąco, ekstrakcję rozpuszczalnikami, odśluzowywanie i neutralizację kwasem fosforowym oraz odkwaszanie ługiem sodowym, **scharakteryzowany w tym olej rzepakowy** o zawartości wolnych kwasów tłuszczowych 0,02-0,1 % m/m; zawartość fosforu od 5 do 100 ppm; liczba nadtlenkowa nie większa niż 5 mEqO₂/kg; zasadowość od 10 do 100 ppm; o zawartości wody nie większej niż 0,1 % m/m; liczba jodowa od 105 do 120 gI₂/100g; o zawartości substancji niezmylejących się nie większej niż 1,5 % m/m oraz zawartości monoacylogliceroli, diacylogliceroli i wolnego glicerolu nie większej niż 1 % m/m, umieszcza się w reaktorze z mieszadłem i poddaje: [1] procesowi epoksydacji wiązań podwójnych przy użyciu układu utleniającego składającego się z nadtlenku diwodoru 35% i lodowatego kwasu octowego 99% w obecności katalizatora kwasowego, gdzie zawartość nadtlenku diwodoru 35% na każdy mol wiązań podwójnych oleju rzepakowego wynosi od 1,0 do 5,0 moli, zawartość lodowatego kwasu octowego 99% na każdy mol wiązań podwójnych oleju rzepakowego wynosi od 0,1 do 1,0 mola, a zawartość katalizatora kwasowego wynosi od 1,0 do 6,0 g m/m stężonego katalizatora kwasowego na 100 g m/m mieszaniny reakcyjnej, a proces epoksydacji przeprowadza się z prędkością mieszadła od 800 do 1800 obr./min w temperaturze od 35 do 75 °C z selektywnością reakcji epoksydacji powyżej 70% i konwersją reakcji epoksydacji powyżej 90%; [2] oczyszczanie znanymi metodami pozostałości nieprzereagowanego nadtlenku diwodoru 35% i kwasu octowego 99%; [3] destylacja pod ciśnieniem atmosferycznym przy użyciu pary nasyconej w celu uzyskania liczby kwasowej poniżej 2 mg KOH/g, najlepiej poniżej 1 mg KOH/g, oraz [4] usunięcie nadmiaru wody przez odwirowanie; [5] neutralizacja 30% roztworem metanolanu sodu w stosunku do ilości katalizatora użytego w procesie epoksydacji 3:1 mol/mol; [6] kilkakrotne przemycie oleju gorącą wodą; [7] rozdzielanie otrzymanej mieszaniny znaną metodą; [8] suszenie metodą destylacji próżniowej w temperaturze 80-120°C przy użyciu próżni 0,6 - 0,8 mbar aż do uzyskania zawartości wody poniżej 0,1% m/m, najlepiej 0,06% m/m; oraz [9] przechowywanie epoksydowanego oleju rzepakowego w celu dalszego przetworzenia w razie potrzeby.
2. Metoda opisana w zastrzeżeniu 1, **scharakteryzująca się tym, że** jako katalizator kwasowy stosuje się kwasy nieorganiczne, najlepiej kwas siarkowy VI lub kwas fosforowy V lub kwas solny.
3. Metoda opisana w zastrzeżeniu 1 lub 2, **scharakteryzująca się tym, że** proces epoksydacji wiązań podwójnych przeprowadza się przy użyciu układu utleniającego składającego się z nadtlenku diwodoru 35%, którego zawartość na każdy mol wiązań podwójnych oleju rzepakowego mieści się w zakresie od 1,5 do 2,0 moli oraz lodowatego kwasu octowego 99%, którego zawartość na każdy mol wiązań podwójnych oleju rzepakowego mieści się w zakresie od 2,0 do 3,5 g/m.
4. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń od 1 do 3, **scharakteryzująca się tym, że** proces epoksydacji przeprowadza się z prędkością mieszania 1500 obr./min w temperaturze 63°C, z selektywnością reakcji epoksydacji powyżej 75% i konwersją reakcji epoksydacji powyżej 95%.
5. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń 1-4, **scharakteryzująca się tym, że** w celu otrzymania oleju epoksydowego o liczbie epoksydowej 0,21-0,35 mola/100 g oleju epoksydowanego proces epoksydacji przeprowadza się w okresie od 5 do 16h, najlepiej 9h, oraz w celu otrzymania oleju epoksydowego o liczbie epoksydowej 0,1-0,2 mola/100 g oleju epoksydowanego, Proces epoksydacji prowadzony jest w okresie od 16 do 20h, najlepiej 17-18h.
6. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń 1-5, **scharakteryzująca się tym, że** katalizator kwasowy i lodowaty kwas octowy 99% dodaje się do reaktora jako jedną porcję, a następnie nadtlenek diwodoru 35% wprowadza się do reaktora w temperaturze od 35 do 55 °C, najlepiej 45 °C, stopniowo obniżając go ze stałą szybkością od 1 do 10 °C /1h, najlepiej 4 °C /1h, przy stałym wzroście temperatury, maksymalnie do 55 °C, a po zadozowaniu wszystkich składników mieszanina reakcyjna jest stopniowo podgrzewana do temperatury reakcji 35-75 °C, najlepiej 57 do 63 °C.
7. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń 1-6, **scharakteryzująca się tym, że** po procesie destylacji z parą wodną nadmiar wody w oczyszczonym epoksydowanym oleju rzepakowym jest odwirowywany do zawartości wody nie większej niż 5 % m/m, najlepiej nie większej niż 2 % m/m.

8. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń 1–7, **charakteryzująca się tym, że** proces destylacji próżniowej przeprowadza się w temperaturze 120 °C i próżni 0,8 mbar.
9. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń 1–8, **charakteryzująca się tym, że** oczyszczony i wysuszony epoksydowany olej rzepakowy ma: zawartość tlenu epoksydowanego od 4,0 do 6,0 % m/m, najlepiej powyżej 5,0 % m/m; liczba jodowa mniejsza niż 10 gI₂/100 g, najlepiej mniejsza niż 5 gI₂/100 g; liczba kwasowa poniżej 1,0 mgKOH/g, najlepiej od 0,7 do 1,0 mgKOH/g.
10. Sposób wytwarzania biopoliołu z wykorzystaniem oczyszczonego epoksydowanego oleju rzepakowego produkowanego zgodnie z zastrzeżeniami 1-7 o zawartości wody 2 - 5% m/m lub zgodnie z zawarciami 1-9 o zawartości wody poniżej 1% m/m, **charakteryzujący się tym, że** epoksydowany olej rzepakowy poddawany jest kolejno [1] procesowi otwierania pierścieni epoksydowych z nukleofilem w obecności katalizatora kwasowego, w którym oczyszczony olej epoksydowy o liczbie epoksydowej 0,1-0,2 mol/100 gram oleju epoksydowego poddaje się jednoetapowej reakcji otwarcia pierścienia epoksydowego z nukleofilem w stosunku 1-2 moli nukleofilu do moli grup epoksydowych oczyszczonego oleju epoksydowego, w obecności katalizatora kwasowego w ilości 2-5 g/1 mol grup epoksydowych, a oczyszczony olej epoksydowy o liczbie epoksydowej od 0,29 do 0,35 mola/100 g oleju epoksydowanego poddaje się dwuetapowej reakcji otwarcia pierścienia epoksydowego, w której w pierwszym etapie reakcja zachodzi w obecności wody o stosunku molowym 5 do 10 moli, najlepiej 6 moli wody do moli grup epoksydowych, udział katalizatora kwasowego wynosi od 2 do 5 g/1 mol grup epoksydowych, a reakcję prowadzi się do uzyskania liczby epoksydowej 0,10 do 0,22 mol/100g oleju epoksydowego, natomiast w drugim etapie reakcję przeprowadza się między pozostałymi grupami epoksydowanymi w oleju otrzymanym w pierwszym etapie a nukleofilem w stosunku molowym 1-2 moli nukleofilu do moli epoksydu grupy i przy udziale katalizatora kwasowego w ilości od 2 do 5 g/1 mol grup epoksydowych; otrzymany w ten sposób surowy biopolioł poddawany jest kolejno [2] procesowi naturalizacji katalitycznej; [3] do płukania wodą w celu uzyskania liczby kwasowej od 0,4 do 1,2 mgKOH/g; [4] proces destylacji z wykorzystaniem pary nasyconej pod ciśnieniem atmosferycznym aż do uzyskania liczby kwasowej poniżej 2 mgKOH/g; [5] proces destylacji próżniowej w temperaturze od 80°C do 120°C, najlepiej 100+/- 2°C i pod podciśnieniem od 0,5 do 1,0 mbar.
11. Metoda opisana w zastrzeżeniu 10, **charakteryzująca się tym, że** olej epoksydowany o zawartości wody od 2 do 5 % m/m, wytwarzany zgodnie z zastrzeżeniami 1–7, jest przenoszony do procesu otwierania pierścieni epoksydowych natychmiast po zakończeniu procesu wirowania
12. Metoda zgodna z zastrzeżeniem 10 lub 11, **charakteryzująca się tym, że** proces otwierania pierścienia epoksydowego wykorzystuje glikole lub glicerol, metanol lub estry kwasów tłuszczowych lub wodę jako nukleofile.
13. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń 10–12, **charakteryzująca się tym, że** w procesie otwierania pierścienia epoksydowego wykorzystuje się jako katalizator kwas p-toluenosulfonowy lub kwas siarkowy VI lub kwas tetrafluoroborowy lub kwas fosforowy V w preferowanej ilości 2,5–3,5 g/1mol grup epoksydowych oczyszczonego oleju epoksydowego.
14. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń 10-13, **charakteryzująca się tym, że** jednoetapowy proces reakcji z otwarciem pierścienia epoksydowego przeprowadza się w reaktorze z mieszadłem i pełnym dozowaniem, do którego wprowadza się mieszaninę katalizatora i nukleofilu, a następnie dodaje się oczyszczony olej epoksydowy i całość miesza się z prędkością 1000-1800 obr./min, najlepiej nie mniej niż 1500 obr./min podczas ogrzewania do temperatury reakcji nie niższej niż 100 °C, najlepiej 120 +/- 5 °C, a proces jest prowadzony do całkowitego nasycenia wiązań epoksydowych.
15. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń 10-14, **charakteryzująca się tym, że** proces dwuetapowej reakcji otwarcia pierścienia epoksydowego przeprowadza się w reaktorze wyposażonym w mieszadło, w którym po wprowadzeniu oczyszczonego oleju epoksydowanego wodą w obecności katalizatora kwasowego przeprowadza się pierwszy etap procesu i wprowadzane produkty miesza się z prędkością mieszadła od 1000 do 1800 obr./min, najlepiej nie mniej niż 1500 obr/min, i podgrzane do temperatury reakcji 60 do 100°C, najlepiej 75 +/- 5°C, a reakcję prowadzi się do uzyskania liczby epoksydowej w zakresie od 0,10 do 0,22 mol/100g oleju epoksydowanego, najlepiej 0,14 do 0,18 mol/100g oleju epoksydowanego, po czym otrzymany w pierwszym etapie olej epoksydowany wprowadza się do mieszaniny nukleofilu z katalizatorem a drugi etap procesu rozpoczyna się mieszaniem mieszaniny z prędkością mieszania 1000-1800 obr./min, najlepiej nie mniejszą niż 1500 obr./min, i ogrzewaniem do temperatury reakcji nie niższej niż 100 °C, najlepiej 120 +/- 5 °C, a reakcję przeprowadza się do momentu zniknięcia grup epoksydowych wyrażonych liczbą epoksydową.
16. Metoda według któregoś z zastrzeżeń od 10 do 15, **charakteryzująca się tym, że** proces neutralizacji polega **na tym, że** w temperaturze od 60 do 80°C, najlepiej 80°C, reaktor zawierający surowy biopolioł i katalizator uzupełnia się odpowiednio: neutralizator w stosunku stechiometrycznym do katalizatora 1:1

mol/mol i wodę w ilości od 20 do 50% m/m, najlepiej 30% m/m, w stosunku do masy surowego biopoliołu z neutralizatorem, a całą mieszaninę reakcyjną miesza się przez 30 do 60 min, najlepiej 60 min, aby całkowicie zneutralizować składniki kwasowe

17. Metoda według zastrzeżenia 16, **charakteryzująca się tym, że** jako neutralizator stosuje się: 20% roztwór wodorotlenku sodu lub 30% metanolanu sodu lub węglanu sodu.
18. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń 10-17, **charakteryzująca się tym, że** po procesie neutralizacji biopolioł przepłukuje się kilkakrotnie wodą w ilości 20-50% m/m w stosunku do masy biopoliołu, najlepiej 50% m/m, a operację płukania powtarza się aż do uzyskania liczby kwasowej 0,4-1,2 mgKOH/g, najlepiej mniej niż 1 mgKOH/g.
19. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń 10-18, **charakteryzująca się tym, że** proces destylacji atmosferycznej biopoliołu przeprowadza się aż do uzyskania liczby kwasowej poniżej 1 mgKOH/g.
20. Metoda zgodna z którymkolwiek z zastrzeżeń od 10 do 19, **charakteryzująca się tym, że** otrzymany biopolioł ma następujące właściwości: zawartość wody poniżej 0,1% m/m, najlepiej poniżej 0,07% m/m; liczba jodowa poniżej 10 gI₂/100 g, najlepiej poniżej 5 gI₂/100 g; liczba kwasowa mniejsza niż 2 mgKOH/g, najlepiej mniejsza niż 0,8 mgKOH/g; liczba hydroksylowa 80 - 320 mgKOH/g, najlepiej 120-140 mgKOH/g.

(11) **EP 4 053 111 A1**

(12) **EUROPEAN PATENT APPLICATION**

(43) Date of publication:
07.09.2022 Bulletin 2022/36

(51) International Patent Classification (IPC):
C07D 301/12 ^(2006.01) **C07D 303/42** ^(2006.01)
C07C 67/00 ^(2006.01)

(21) Application number: **21020112.5**

(52) Cooperative Patent Classification (CPC):
(C-Sets available)
C07D 301/12; C07C 67/29; C07D 303/42 (Cont.)

(22) Date of filing: **01.03.2021**

(84) Designated Contracting States:
AL AT BE BG CH CY CZ DE DK EE ES FI FR GB GR HR HU IE IS IT LI LT LU LV MC MK MT NL NO PL PT RO RS SE SI SK SM TR
Designated Extension States:
BA ME
Designated Validation States:
KH MA MD TN

(72) Inventors:
• **Susik, Justyna**
43-100 Tychy (PL)
• **Gloc, Monika**
41-218 Sosnowiec (PL)
• **Sawicki, Grzegorz**
43-100 Tychy (PL)

(71) Applicant: **Komagra Spółka Z O.O.**
01-303 Warszawa (PL)

(74) Representative: **Karczmitowicz, Teresa Ewa**
Kancelaria Prawa Własności Przemysłowej
Ul. Wrocławska 33 lok. A4
30-011 Kraków (PL)

(54) **THE METHOD OF PRODUCING EPOXIDISED RAPESEED OIL AND METHOD OF PRODUCING BIOPOLYOL USING EPOXIDISED RAPESEED OIL**

(57) The method of producing biopolyol using purified epoxidized rapeseed oil produced by double bond epoxidation using an oxidation system consisting of dihydrogen peroxide 35% and glacial acetic acid 99% in the presence of an acid catalyst; purification by known methods; atmospheric distillation; removal of excess water; neutralization; rinsing the oil with hot water; vacuum distillation, characterized in that the epoxidized oil is subjected to a nucleophilic epoxy ring-opening process in the presence of an acid catalyst in a one-step or two-step

epoxy ring-opening reaction using glycols or glycerol or methanol or fatty acid esters or water as the nucleophiles, followed by naturalization of the crude biopolyol with the catalyst; rinsed with water to obtain the acid number of 0.4 to 1.2 mgKOH/g; atmospheric steam distillation to obtain the acid number of less than 2 mgKOH/g; vacuum distillation to obtain a biopolyol with a water content of less than 0.1% m/m, iodine number of less than 10 gI₂/100g; acid number of less than 2 mgKOH/g; and hydroxyl number of 80 - 320 mgKOH/g.

EP 4 053 111 A1

(52) Cooperative Patent Classification (CPC): (Cont.)

C-Sets

C07C 67/29, C07C 69/675

Description

FIELD OF THE INVENTION

[0001] The present invention relates to the method for producing epoxidised rapeseed oil intended as a starting material both for the production of various types of polyols and the method for producing a biopolyol using epoxidised rapeseed oil, particularly for the production of polyurethane plastics of various types and applications, e.g. flexible and rigid foams, but also foams for CASE applications.

BACKGROUND OF THE INVENTION

[0002] The use of products of petrochemical origin for the production of polyols is well known from the literature. More recently, products of natural origin such as vegetable oils have also been used.

[0003] The Korean invention application No. KR20190099777 (A) relates to a method of producing biopolyols based on biomass, which are vegetable oils: soybean or castor oil as environmentally friendly components, with the aim of replacing conventional petroleum-derived polyols and thus reducing energy consumption and carbon dioxide emissions. The production of biopolyols involves the controlled introduction of ethylene oxide, propylene oxide or 1,3-propanediol into the biomass feedstock, thereby adjusting the molecular weight to between 1500 and 3000 um. The step of preparing the biomass feedstock includes the conduct of oxidation of the double bond of soybean oil with hydrogen peroxide to introduce an epoxy group and then carrying out the reaction with alcohol.

[0004] Korean Patent No. KR101631606 (B1) describes a method for producing a polyol by reacting epoxidised vegetable oil with a hydroxyl functional material, the reaction being carried out at a temperature between 50 °C and 200 °C under an alkali metal oxide catalyst, selected from MgO, CaO or a mixture thereof, the amount of which is in the range of 0.001 to 1% by weight per mass of epoxidised vegetable oil. The material with hydroxyl functional groups is water; C1-C6 aliphatic alcohols; polyhydric alcohols containing from 2 to 15 hydroxyl groups; and at least one selected from the group consisting of C2 to C10 alcohols. The material with hydroxyl functional groups is at least one selected from the group consisting of water, methanol, ethanol, ethylene glycol, pentaerythritol, ethanolamine, diethanolamine and triethanolamine. Epoxidised vegetable oil is produced by reacting hydrogen peroxide (H₂O₂) in the presence of an organic acid selected from among formic and acetic acids, after reacting methanol and sodium hydroxide with vegetable oil (rapeseed, soybean, sunflower, palm, etc.), and the epoxidation reactions are carried out to partially saturate the double bonds. Another Korean Patent No. KR101228570 (B1) discloses a method of producing a biopolyol for making rigid urethane foam from natural oil,

comprising: a) an exchange step of natural reacting oils and a multifunctional active compound containing hydrogen in the presence of an alkaline catalyst at 70 to 120 °C for 1 to 3 hours. The exchange reaction involves 20 to 70% by weight of natural oil; b) reaction step of alkylene oxide addition to the exchange reaction product at 100 to 120 °C for 5 to 40 hours and, in addition, the step of catalyst removal from the product of the alkylene oxide compound addition reaction. Based on the total substrate weight of the biopolyol production reaction, at least 20% by weight of alkylene oxide is subjected to the addition reaction. Based on the total weight of the reactant, the preparation of the bio-polyol uses from 10 to 60% by weight of natural oil, from 15 to 50% by weight of a multifunctional compound containing active hydrogen; from 20 to 70% by weight of alkylene oxide, the bio-polyol having the number of functional groups from 4 to 7, hydroxyl number from 300 to 600 mg KOH/g and viscosity (25 °C) of 2000 to 25000 cps.

[0005] The Chinese invention with the number CN100465152 (C) discloses a bio-polyol produced from epoxy rapeseed oil and a method of producing it comprising: carrying out a ring-opening reaction of epoxy rapeseed oil with an active nucleophilic reagent containing hydrogen in the presence of a catalyst to obtain a mixed hydroxy fatty acid triglyceride; adding an agent alcoholizing alcohols or alkanolamines and heating up to the alcoholysis reaction to obtain a mixed hydroxy fatty acid monoester, i.e. a biological polyol. The ring-opening reaction is carried out at a temperature in the range of 65 °C to 200 °C during 1 to 12 hours. The catalysts for the ring-opening reaction and the alcoholysis reaction are alkaline catalysts selected from metal hydroxides or metal alcoholates, preferably, alkali metal hydroxides or alkali metal alcoholates, wherein the alkali metal hydroxides may be sodium hydroxide, potassium hydroxide, lithium hydroxide, etc.; the alkali metal alcoholates may be selected from sodium methanolate, sodium ethanolate, potassium methanolate, potassium glycerolate and other such alcohols and hydroxides.

[0006] European patent number EP2451857 (B1) describes a method for producing polyols comprising the steps of: (a) reacting natural unsaturated fats, natural unsaturated fatty acids and/or fatty acid esters with nitrous oxide, which may be used in a mixture with inert gases; (b) reacting the product obtained in step (a) with a hydrogenating reagent, which is complex metal hydride or lithium-aluminium hydride or sodium borohydride or lithium borohydride or hydrogen; (c) reacting the product of step (b) with alkylene oxides. Unsaturated natural fats as well as fat derivatives are selected from the group consisting of castor oil, grape seed oil, black cumin oil, pumpkin seed oil, borage seed oil, soybean oil, wheat germ oil, rapeseed oil, sunflower oil, peanut oil, apricot kernel oil, pistachio kernel oil, almond oil, olive oil, macadamia nut oil, avocado oil, sea buckthorn oil, sesame oil, hemp oil, hazelnut oil, evening primrose oil, rosehip oil, safflower oil, walnut oil, palm oil, fish oil, coconut oil,

tall oil, corn germ oil, linseed oil. Fatty acids and fatty acid esters are selected from the group consisting of myristoleic acid, palmitic acid, oleic acid, wakenoic acid, petroselinic acid, gadolic acid, erucic acid, nerve acid, linoleic acid, α - and γ -linolenic acid, stearidonic acid, arachidonic acid, thymnodonic acid, clupanodonic acid and cervonic acid and their esters. Unsaturated natural fats are selected from the group comprising soybean oil, palm oil, sunflower oil and rapeseed oil.

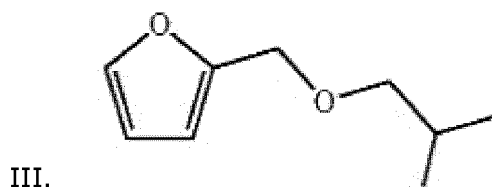
[0007] Preferably, step b) is carried out in the presence of a catalyst which contains at least one transition metal from groups 6 to 11 or in the presence of a catalyst containing ruthenium or nickel. The alkylene oxide addition reaction in step c) is carried out in the presence of a catalyst, preferably carried out in the presence of a multi-metal cyanide catalyst.

[0008] Chinese patent description No. CN105669450 (B) relates to a method for producing and using polyols from vegetable oil. A method for producing a polyol from vegetable oil having a high hydroxyl number, is characterized in that a polyhydroxyl and epoxy compound of the vegetable oil are reacted under the influence of a catalyst to produce a polyol, the reaction comprising a ring opening reaction between the hydroxyl group of the polyol and the epoxy group of the vegetable oil and a transesterification reaction between the hydroxyl group of the polyol and the ester bond of the vegetable oil. The polyhydroxy compound is the product of an addition reaction between a small-molecule alcohol and propylene oxide, wherein if the functionality of any of the small-molecule alcohols is n , the molar ratio to propylene oxide is 1: 1 to n . Conditions for the addition reaction: mixing of the small-molecule alcohol, propylene oxide and potassium hydroxide, followed by passing it under a nitrogen shield, mechanical stirring of the reaction at 30 °C for 5h, followed by neutralisation with phosphoric acid, dehydration and adsorption, and filtration through magnesium silicate. A polyhydroxy compound is obtained; wherein the mass percentage of potassium hydroxide and alcohol is 1%. According to the method, the epoxy vegetable oil is epoxy olive oil, epoxy peanut oil, epoxy rapeseed oil, epoxy cottonseed oil, epoxy soybean oil, epoxy coconut oil, epoxy palm oil, epoxy sesame oil, epoxy sunflower oil, epoxy linseed oil, epoxy castor oil, epoxy tung oil, epoxy rice bran oil and epoxy corn oil in one or a combination of several. The catalyst is sodium hydroxide, potassium hydroxide, sodium methanolate, sodium ethanolate, sodium isopropanolate, sodium n -butanolate, sodium $tert$ -butanolate, potassium methanolate, potassium ethanolate, potassium isopropanolate, potassium $tert$ -butanolate, tetrabutyl titanate, p -toluenesulfonic acid, antimony trioxide or stannous octanoate; wherein the mass percentage of the catalyst and the epoxy vegetable oil is 0.02-0.1%.

[0009] Chinese invention application No. CN110746299 (A) discloses a high quality polyol from vegetable oil and a method for its manufacture and use. A liquid mixture comprising hydrogen peroxide, an or-

ganic acid, a catalyst and a stabilizer, and a vegetable oil is pumped into a first microchannel microreactor of a modular reaction apparatus, respectively, to carry out an epoxidation reaction to obtain an epoxidised vegetable oil having an iodine number of 20-40, then the epoxidised vegetable oil and the cyclic compound, respectively, are pumped into a second microreactor of modular reaction apparatus and an initial ring-opening reaction is carried out to obtain the structural rigidity of the crude vegetable oil polyol, and finally the crude product and the small-molecule alcohol, respectively, are pumped into a third microreactor of a modular reaction apparatus with microchannels, to carry out a further ring-opening reaction to obtain a high-quality polyol. The polyol from vegetable oil with a viscosity of 5000-6000 mPa. s is produced using microchannel technology and has moderate viscosity and good quality. Formic or acetic acid is used as the organic acid; sulphuric acid or phosphoric acid is used as the catalyst and ethylene dichloride is used as the stabiliser. Vegetable oil is soybean oil, corn oil, peanut oil, cottonseed oil, castor oil and sesame oil; the molar ratio of double bond, hydrogen peroxide, organic acid, catalyst and stabilizer in vegetable oil is 1: (0.83 - 1.06): (0.83 - 1.06): (0.005 - 0.01): (0.001 - 0.005).

[0010] U.S. invention application No. US2019119496 (A1) based on priority from Chinese invention application No. CN201811153270, discloses a method of producing a fully biological polyol from vegetable oil, involving enabling an epoxy vegetable oil to react with a compound of formula III in the second microstructured reactor to produce a polyol from vegetable oil.

[0011] The method comprises the following steps: (1) simultaneously pumping a mixed solution of hydrogen peroxide, organic acid, catalyst and stabilizer and vegetable oil into a first microstructured reactor of a microchannel modular reaction device to obtain a reaction solution containing epoxidised vegetable oil; (2) simultaneously pumping the reaction solution containing the epoxidised vegetable oil obtained from step (1) and the compound of formula III into a second microstructured microchannel reactor of the modular reaction device to obtain a polyol from the vegetable oil.

[0012] The organic acid in the step (1) is formic acid or acetic acid, the catalyst is sulfuric acid or phosphoric acid, the stabilizer is ethylenediaminetetraacetic acid, the vegetable oil is at least one selected from olive oil, peanut oil, rapeseed oil, cottonseed oil, soybean oil, palm oil, sesame oil, sunflower oil, linseed oil, tung oil, safflower oil, rice oil, maize oil and coconut oil, and the molar ratio of double bonds in vegetable oil to hydrogen peroxide to

organic acid to catalyst to stabiliser is 1: (6-20) : (6-20) : (0.02-0.4) : (0.006-0.2). The first microstructured reactor in the step (1) has a reaction temperature of 60-130° C, a reaction time of 5-10 minutes; the vegetable oil is pumped into the microchannel modular reaction device at a flow rate of 0.5-1.0 ml / min, and the mixed solution is pumped into the microchannel modular reaction device at a flow rate of 3.5-5.0 ml/min. The molar ratio of epoxy groups in the epoxy vegetable oil to the compound of formula III in the step (2) is 1: (1.5-4.5), the second microstructural reactor has at a reaction temperature of 70-100 ° C, a reaction residence time of 6-10 min and a volume of 96-240 ml, the compound of formula III is pumped into a microchannel modular reaction device with a flow rate equal to 12.0-18.0 ml/min. The compound of formula III in the step (2) is produced by the following method, comprising: (a) dissolving furfuryl alcohol in the reaction solvent, dropping thionyl chloride into the solution at -10 ° C to 10 ° C, continuing to stir and react for 0.5-2 h, adding water to stop the reaction, collecting the organic phase and vortex drying to obtain a colourless liquid; (b) then adding glycerol and sodium to the colourless liquid, continuing to stir and carrying out the reaction for 3-6 h at 30-50 ° C, with the formation of the compound of formula III.

[0013] In general, polyurethane plastics are produced using mainly polyols of petrochemical origin, with crude oil as the base material. For a few years now, polyol products have been appearing on the market, the production of which is increasingly based on a vegetable base, where the state of the art shows that in addition to the natural oil base, various chemical additives are also used to enable the proper process of polyol production.

[0014] The state of the art reveals that obtaining of polyols with hydroxyl number in the range of 80-320 mg-KOH/g requires carrying out epoxidation process until the epoxide number reaches the value in the range of 0.15-0.35 mol/100g of epoxidised oil, not taking into account the height of iodine number, while a high iodine number, above 10 gl2/100g, indicates that more than 0.04 mole of double bonds per 100 g of epoxide is left in the epoxide. In time, the double bonds undergo free radical oxidation, initiated by the action of e.g. oxygen, thus affecting the durability of the polyol and, in turn, accelerated degradation of the polyurethane material itself.

[0015] In view of the above and taking into account the current state of the art, the inventor formulated an inventive problem, i.e. development of a method to produce epoxidised rapeseed oil, intended for the production of polyols, and in particular for the production of biopolyols, and a method to produce biopolyols using epoxidised rapeseed oil as a substitute for petrochemical polyol components used in the production of polyurethane

BRIEF OF THE DESCRIPTION

[0016] The objective of the invention is a method for producing epoxidised rapeseed oil and a method for pro-

ducing a biopolyol based on epoxidised rapeseed oil using an epoxidation process with reduced selectivity, leading to the saturation of as many double bonds as possible, i.e. to achieve an iodine number below 10 gl2/100g of oil.

[0017] The objective of the invention is the method for producing epoxidised rapeseed oil using the process of double bond epoxidation in the presence of a catalyst, steam distillation of the epoxidised oil and its dehydration using rapeseed oil as a base, obtained after pre-treatment comprising hot pressing followed by solvent extraction, degumming and neutralisation with phosphoric acid and deacidification with soda lye, and characterised in that the rapeseed oil having a free fatty acid content of 0.02 to 0.1 % m/m a phosphorus content of 5 to 100 ppm; a peroxide number of not more than 5 mqO2/kg; an alkalinity of 10 to 100 ppm; a water content of not more than 0.1 % m/m; an iodine number of 105 to 120 gl2/100g; an unsaponifiable matter content of not more than 1.5 % m/m, and a monoacylglycerol, diacylglycerol and free glycerol content of not more than 1 % m/m in total, is placed in a reactor equipped with a stirrer and subjected to: [1] the process of double bond epoxidation using an oxidation system consisting of dihydrogen peroxide 35%, which content in relation to each mole of rapeseed oil double bonds is within the limits from 1.0 to 5.0 moles and glacial acetic acid 99%, with a content for each mole of rapeseed oil double bonds is within the limits from 0.1 mole to 1.0 mole and in the presence of an acid catalyst in the amount of 1.0 to 6.0 g m/m of concentrated catalyst per 100 g m/m of reaction mixture and the epoxidation process is carried out at a stirrer speed of 800 to 1800 rpm at a temperature from 35 to 75°C for 5 to 16 h, with an epoxidation reaction selectivity of more than 70% and an epoxidation reaction conversion of more than 90% and after the epoxidation process is completed, the resulting epoxidised oil is subjected [2] to purification by known methods from the residues of dihydrogen peroxide 35% and acetic acid 99%; a [3] distillation process under atmospheric pressure using saturated steam until an acid value of less than 2 mg KOH/g, preferably less than 1 mg KOH/g, is achieved; [4] removal of excess water by centrifugation; [5] neutralisation using a 30% sodium methanolate solution in proportion to the amount of catalyst used in the epoxidation process of 3:1 /mole: mole/; [6] washing of the oil several times with hot water; [7] separation of the resulting mixture by a known method; [8] drying by vacuum distillation at 80-120°C using a vacuum of 0.6 - 0.8 mbar until a water content below 0.1% m/m is achieved, and [9] storage of the epoxidised rapeseed oil for further processing as required

[0018] The object of the invention is also the method of producing biopolyol using purified epoxidised oil produced by the above-described method in the process of epoxidation, atmospheric distillation with steam, centrifugation, neutralization, washing and vacuum distillation to obtain oil with a content of less than 0.1% by weight or using purified and centrifuged epoxidised oil produced by the above-described method in the process of epox-

idation, atmospheric steam distillation and centrifugation to a water content of 2-5% m/m, followed by [1] subjecting the thus purified epoxidised oil to an epoxide ring-opening reaction with nucleophile in the presence of an acid catalyst, wherein the purified epoxidised oil having an epoxide number of 0.1-0.2 mol/100 grams of epoxidised oil being subjected to a one-step epoxide ring-opening reaction with nucleophile at a ratio of 1-2 mole of nucleophile to moles of epoxy groups of the purified epoxidised oil, with the participation of an acid catalyst in the amount of 2 to 5 g/1 mole of epoxy groups, and the purified epoxidised oil having an epoxy number of 0,29-0,35 mole/100 g of epoxidised oil is subjected to a two-step epoxy ring-opening reaction, wherein in the first step the reaction is carried out in the presence of water with a molar ratio of 5 to 10 moles, preferably 6 moles of water to moles of epoxy groups, and with the participation of an acid catalyst in the amount of 2 to 5 g/1 mole of epoxy groups, until an epoxide number in the range of 0.10 to 0.22 mol/100g of epoxidised oil is obtained, and in the second step, the reaction is carried out between the remaining epoxidised groups in the oil after the first step and a nucleophile in the molar ratio of 1-2 moles of nucleophile to moles of epoxy groups and with the participation of an acid catalyst in the amount of 2 to 5 g/1 mole of epoxy groups; and the biopolyol thus obtained is successively subjected [2] to a catalyst naturalization process; [3] to rinsing with water until an acid number from 0.4 to 1.2 mgKOH/g is obtained; [4] to distillation using saturated steam at atmospheric pressure until an acid number below 2 mgKOH/g is obtained; [5] to a vacuum distillation process under negative pressure of 0.5 - 1.0 mbar to obtain a biopolyol having the properties: iodine number below 10 gI₂/100g, acid number below 1.2 mgKOH/g, hydroxyl number in the range 80 - 320 mgKOH/g.

DETAILED OF THE DESCRIPTION

[0019] As a base for the production of purified epoxidised oil as well as biopolyol according to the invention, rapeseed oil was used, previously produced in the process of hot pressing and then subjected to the process of solvent extraction and then degumming and neutralization with phosphoric acid and sodium lye deacidification, carried out by known methods, in order to significantly reduce contaminants such as: alkalinity, phospholipids, free fatty acids and non-fatty substances. Preliminary processes cause improvement of organoleptic properties of the oil as well as reduction of impurities, which, as it turned out, has a significant influence on the quality of the epoxy obtained by the method according to the invention. Tests and trails have shown that the best properties are obtained for the polyol produced from degummed oil previously initially treated, which is characterised by the following properties:

- low content of free fatty acids in the range of 0.1 - 0.02% m/m, preferably 0.06 - 0.02% m/m;

- phosphorus content in the range from 5 to 100 ppm, preferably from 5 to 20 ppm;
- low oxidation state, expressed as peroxide number, of not more than 5 mqO₂/kg, preferably not more than 0.5 mqO₂/kg
- low alkalinity of between 10 and 100 ppm, preferably between 10 and 50 ppm
- low water content of not more than 0.1% m/m, preferably not more than 0.05% m/m;
- iodine number between 105 and 120 gI₂/100g, preferably 110+/-2gI₂/100g. The iodine number defines with high probability a double bond content of from 0.41 to 0.48 moles of unsaturated bonds in 100g of oil, more preferably 0.43 moles of unsaturated bonds in 100g of oil;
- maximum unsaponifiable matter content of 1,5 % m/m, and
- low content of monoacylglycerols, diacylglycerols and free glycerol, which together do not exceed 1% m/m.

[0020] Rapeseed oil with the properties indicated above was successively subjected to an epoxidation process. In the course of numerous trials and tests, it was observed that the alkalinity of the decomposed rapeseed oil, amounting to more than 100 ppm, causes a reduction of the catalyst activity in the epoxidation process and prevents proper purification of the epoxidised oil, while free fatty acids reduce the efficiency and selectivity of the epoxidation process. In the final stage of biopolyol production, during product purification, free fatty acids react with the neutraliser to form soaps and thus hinder product separation and purification. The tests have also shown that the higher the peroxide number in the epoxidation step, i.e. above 5 mqO₂/kg, the more efficient the process is, as the amount of side-effect reactions also increases.

[0021] The epoxidation process is carried out in a fully metered reactor equipped with a mechanical stirrer with a stirring tip causing mixing in the entire liquid volume, e.g. a disc stirrer, while the use of a different stirrer does not limit the use of mixing, e.g. with a pump and dynamic or static mixers.

[0022] Degummed rapeseed oil is introduced into the reactor and the process of double bond epoxidation is carried out using an oxidising system: dihydrogen peroxide 35% and glacial acetic acid 99% in the presence of an acid catalyst, e.g. sulphuric acid VI or phosphoric acid V or hydrochloric acid or other inorganic acids. Studies and numerous laboratory and semi-technical trials have shown how important it is to maintain the proportions of the reactants and have determined the optimum content of acetic acid 99% in the process to be 0.1- 1.0 mole of acetic acid 99%, preferably 0.4 - 0.7 mole for each mole of unsaturated bonds in rapeseed oil, while the molar ratio of dihydrogen peroxide 35% to each mole of double bonds in rapeseed oil should be in the range of 1.0 - 5.0, preferably 1.5 - 2.0 moles. The proportion of

catalyst used in the epoxidation process is in the range of 1.0–6.0 g/m, preferably 2.0–3.5 g/m of concentrated catalyst per 100 g/m of reaction mixture.

[0023] The epoxidation process is carried out at a stirrer speed of 800–1800 rpm, preferably 1500 rpm, and a temperature of 35–75 °C, preferably 63 °C. The initial stage of the reaction is an exothermic process, so it is important to add acetic acid 99% including the catalyst, as a single portion, and only then add dihydrogen peroxide 35%

[0024] Dihydrogen peroxide 35% is introduced into the reactor at a temperature of 35–55 °C, preferably 45 °C, by gradually dropping it in at a constant rate of 1 to 10 °C /1h, preferably 4 °C /1h, and at a constant rate of temperature increase so that all the oxidant is dispensed before the temperature reaches 55 °C. After all components have been injected, the reaction mixture is heated gradually until the reaction temperature reaches 35–75 °C, preferably 57–63 °C.

[0025] Throughout the process, the rate at which the oxidising agent is introduced into the reaction mixture is strictly controlled with respect to the temperature prevailing in the reactor. Numerous tests have revealed that when oxidant is added at temperatures below 35 °C, local overheating in the reactor can occur, causing a reduction in the selectivity of the process, while temperatures above 75 °C pose the risk of the reaction mixture reaching boiling point as a result of exothermic chemical reactions taking place in the reactor. As the reaction progresses, i.e. the double bonds are saturated, the exothermic effect decreases, therefore it is necessary to maintain the temperature of the reaction, thus maintaining its efficiency. This is done by adjusting the temperature of the water bath. The dependence of the reaction progress in relation to the reaction temperature and the water bath temperature has been illustrated in the diagram in **Fig. 1**.

[0026] Moreover, both laboratory tests and semi-technical trials, in which the selectivity and conversion of the epoxidation reaction was continuously controlled, revealed that to optimise the process, the selectivity of the epoxidation reaction should be above 70%, preferably above 75%, while the conversion of the reaction should be above 90%, preferably above 95%.

[0027] The results of the study related to the dependence of the selectivity and conversion of the epoxidation reaction with respect to the obtained epoxide number value higher than 0.3 mol/100 g of oil, are presented in the diagram constituting **Fig. 2**.

[0028] An important parameter of the epoxidation process in connection with the selectivity and conversion of the reaction is also the epoxidation reaction time, the determination of which is always carried out during the process with the use of continuous monitoring of the reaction course and process conditions. As indicated above, an effective course of the process occurs when the conversion of unsaturated bonds to epoxy groups takes place with a selectivity of over 70% and a reaction conversion of over 90%. The reaction then has a point

at which the newly formed epoxidised oil is converted to secondary products. The reaction time is determined by monitoring the reaction mixture for a decrease in iodine number and an increase in epoxidised oxygen content.

[0029] The dependence of iodine number and epoxide number with respect to reaction time is shown in the diagram in **Fig. 3**

[0030] Exceeding the reaction time results in the involvement of secondary reactions, such as the opening of epoxy rings by means of factors contained in the reaction mixture, for example, water produced by peroxide consumption, acetic acid or catalyst incorporation. It should be pointed out that a decrease in the iodine number with a low increase in epoxidised oxygen indicates that the process is running at high efficiency with low selectivity, i.e. an increase in the proportion of undesired reactions that lead to the simultaneous opening of epoxy rings, most often with water or acetic acid. It is therefore essential to maintain a strict production regime.

[0031] Numerous trials and tests have shown that to obtain epoxidised oil with an epoxide number of 0.21–0.35 mole/100 g, the epoxidation process time is in the range of 5 to 16 h, preferably 9 h, where qualitative tests of the degummed rapeseed oil, which is the feedstock for the epoxidation process, are used to determine the precise end point of the reaction, especially the iodine number, which indicates the amount of unsaturated bonds. As a result of such determined process time, epoxidised oil is obtained.

[0032] Tests have also revealed that obtaining an epoxide number value of 0.1–0.2 mol/100g of epoxidised oil, requires the epoxidation time to be extended from 16 to 20h, preferably 17–18h. This is due to the occurring secondary reactions, such as the reaction of acetic acid with the epoxide groups formed (**Fig 4**), and/or the reaction of water with the epoxidised groups (**Fig 6**).

[0033] As a result of this process, an epoxidised oil with the following characteristics is obtained: epoxide number 0.1–0.2 mol/100g of epoxide oil, preferably 0.15 mol/100g; iodine number less than 10 gI₂/100g, preferably less than 5 g I₂/100g.

[0034] The other relevant properties of the epoxidised oil with the epoxide numbers indicated above are as follows:

- iodine number less than 10 gI₂/100g, preferably less than 5 gI₂/100g,
- acid number of less than 1 mgKOH/g, preferably less than 0.6 mgKOH/g;

[0035] After completion of the epoxidation process, the reactor contents are cooled to room temperature. The epoxidation process results in a two-phase mixture consisting of an oil phase containing reacted rapeseed oil, so-called crude epoxidised oil, and an aqueous phase containing water, unreacted dihydrogen peroxide, catalyst and acetic acid. The oil phase is separated from the aqueous phase and the crude epoxidised oil is purified

by known methods from residual acetic acid and dihydrogen peroxide, the presence of which may significantly interfere with subsequent processes for producing the purified epoxidised oil and effectively also with processes leading to the production of biopolyol. For example, unseparated acetic acid behaves as an autocatalyst, which is very likely to cause the epoxy rings to open and thus reduce the selectivity of the reaction. Furthermore, acetic acid often undergoes side reactions, thus contaminating the intermediate product with substances such as hydroxyacetone or dihydroxyacetone, which may affect the crystallisation of the raw epoxy, which is an intermediate product for further processing.

[0036] The epoxy ring-opening reaction with acetic acid is illustrated in **Fig. 4**.

[0037] The crude epoxidised oil is distilled at atmospheric pressure (1 bar +/- 0.001 bar) using saturated steam to maintain the process temperature.

Laboratory tests and semi-technical trials have confirmed that distillation in the presence of steam allows the structure of the crude epoxidised oil to be preserved, so that the epoxidised oil does not mix with water and it is possible to separate volatile components by distilling them off with steam.

[0038] On completion of the distillation process in the presence of steam, epoxidised oil free of volatile organic compounds such as acetic acid and its transformation products is obtained, while the by-product of the distillation process is condensate containing water and organic impurities. The distillation process is carried out to achieve an acid number of the epoxidised oil of less than 2 mg KOH/g, preferably less than 1 mg KOH/g. The purified epoxidised oil obtained in the process has the following parameters:

- an epoxidised oxygen content of from 4.0 to 6.0% by weight, preferably above 5.0% by weight
- an iodine number of less than 10 gI₂/100g, preferably less than 5 gI₂/100g;
- an acid number of less than 1.0 mgKOH/g, preferably between 1.0 and 0.7 mgKOH/g;

[0039] After atmospheric steam distillation, the purified epoxidised oil contains up to 30 % m/m water, the excess of which is removed by centrifugation, e.g. using a centrifuge with a speed of 4500 - 5000 rpm, for 2 - 5 min, resulting in a cleaned and centrifuged epoxy oil with a water content of 2 - 5% m/m.

[0040] To allow the purified epoxy oil to be stored and become a commercially viable product, it is sent to a neutralisation and washing process to remove residual catalyst, which if left in the product results in its incorporation into the epoxy structure. On the other hand, leaving water above 0.1% m/m. in the stored epoxidised oil leads to the opening of some of the epoxy groups, causing a decrease in the epoxidised oxygen content and an increase in the hydroxyl number.

[0041] The side reaction of the incorporation of catalyst

residues into the epoxide structure is shown in **Fig. 5**, while the reaction of epoxy ring opening due to the presence of water is shown in **Fig. 6**.

[0042] Neutralisation is carried out using a 30% sodium methanolate solution in a stoichiometric amount relative to the amount of catalyst used in the epoxidation process and the acid number. When phosphoric acid V is used as a catalyst, the ratio of sodium methanolate to catalyst is 3:1 mol/mol. Subsequently, the epoxidised oil is washed several times with hot water and the resulting mixture is separated by a known means, e.g. by using a pear-shaped distributor with a tap, and then the epoxidised oil is dried using vacuum distillation, which is carried out at a temperature of 80-120°C, preferably 120°C using a vacuum of 0.6 - 0.8 mbar, preferably 0.8 mbar. The distillation process is carried out until a water content of less than 0.1% m/m, preferably less than 0.06% m/m, is obtained, yielding a dried, purified epoxidised oil which can be safely stored until it is used in the manufacture of various types of polyols.

[0043] The method of producing a biopolyol according to the invention is carried out using the purified and dried epoxidised oil produced by the above-described process of epoxidation, atmospheric distillation with steam, centrifugation to a water content of 2-5% m/m, subsequent neutralization, washing and vacuum distillation to obtain an oil with a water content of less than 0.1% m/m or using cleaned and centrifuged epoxidised oil produced by the above process of epoxidation, atmospheric steam distillation and centrifugation to a water content of 2-5% m/m, which immediately after centrifugation is passed to a further process, in which case the production of the biopolyol is carried out in a continuous process, omitting the three processes necessary to enable the epoxidised oil to be stored without losing its physico-chemical properties, i.e. neutralisation, washing and distillation under vacuum.

[0044] The stored epoxidised oil or epoxidised oil diverted directly after centrifugation to a water content of 2-5% m/m is delivered into a reactor equipped with a stirrer and full metering, and subject to an epoxy ring-opening process by reaction of epoxy groups with a nucleophile, in the presence of an acid catalyst. During the reaction of the epoxy groups with nucleophile, crosslinking occurs between the free hydroxyl groups with the attached nucleophile and the remaining epoxy groups.

[0045] Glycols or glycerol or methanol or esters of higher fatty acids or water are used as nucleophiles.

[0046] An example of a crosslinking reaction using glycerol is shown in **Fig. 7**.

[0047] The method of producing a biopolyol can be carried out using either a one-step epoxy ring opening reaction using a single opening agent or a two-step epoxy ring opening reaction using two opening agents.

[0048] The epoxy group opening reaction in the one-step process using a single nucleophile is illustrated in **Fig. 8**, while the epoxy ring-opening reactions in a two-step process, in which the first step is the epoxy ring-

opening reaction with water and the second step with glycerol - are shown in **Fig. 9**.

[0049] The one-step process is carried out for an epoxidised oil having an epoxide number of 0.1-0.2 mole/100 g of epoxidised oil, preferably 0.15 mol/100 g; iodine number of less than 10 gI₂/100g, preferably less than 5 gI₂/100g; and an acid number of less than 1 mgKOH/g, preferably 0.6 mgKOH/g. The oil is subject to the epoxy ring-opening reaction with nucleophile at a molar ratio of 1-2 moles of nucleophile to moles of epoxy groups, preferably 1.2 moles of nucleophile to moles of epoxy groups, in the presence of the acid catalyst in the amount of 2 - 5 g/1 mole of epoxy groups, preferably 2.5 - 3.5 g/ 1 mole.

[0050] Purified epoxidised oil is introduced into the mixture of catalyst and nucleophile, and the whole mixture is stirred at the stirring speed of 1000-1800 rpm, preferably not less than 1500 rpm, and heated to a reaction temperature of not less than 100 °C, preferably 120+/- 5 °C. The reaction is controlled continuously by control analyses that monitor the loss of epoxidised oxygen. The reaction is completed when the epoxy bonds are completely saturated.

[0051] An example of the reaction progress in a one-step process is shown in **Fig.10**

[0052] The two-step process is carried out for an epoxidised oil with an epoxide number of 0.21-0.35 mole/100 g of epoxidised oil; an iodine number of less than 10 gI₂/100g, preferably less than 5 gI₂/100g, an acid number of less than 1 mgKOH/g, preferably 0.6 mgKOH/g. The first step of the epoxy ring-opening process occurs between the purified epoxidised oil and water in a molar ratio of 5 to 10 moles of water to moles of epoxy groups, preferably 6 moles of water to moles of epoxy groups, in the presence of an acid catalyst in the amount of from 2 to 5 g/l mole of epoxy groups, preferably from 2.5 to 3.5 g/ 1 mole.

[0053] In the process of opening epoxy groups, p-toluenesulfonic acid or sulphuric acid VI or tetrafluoroboric acid or phosphoric acid V is used as an acid catalyst.

[0054] An epoxidised oil having an epoxide number of 0.29 - 0.35 mol/100 g of epoxidised oil is introduced to the water with the catalyst. The whole is mixed at a stirring speed of 1000-1800 rpm, preferably not less than 1500 rpm, and heated to a reaction temperature in the temperature range of 60-100 °C, preferably 75+/- 5 °C. The whole is mixed at a stirring speed of 1000-1800 rpm, preferably not less than 1500 rpm, and heated to a reaction temperature in the temperature range of 60-100 °C, preferably 75+/- 5 °C. The reaction is carried out until an epoxide number in the range of 0.10-0.22 mol/100g of epoxidised oil is obtained, preferably 0.14-0.18 mol/100g, resulting in a 50% reduction of epoxide groups. The second step of epoxy ring-opening reaction takes place between the epoxidised groups remaining in the oil after the first step and a nucleophile at a molar ratio of 1-2 moles of nucleophile to moles of epoxy groups, preferably 1.2 moles of nucleophile to moles of epoxy groups and in the presence of an acid catalyst in an

amount of from 2 to 5 g/l mole of epoxy groups, preferably from 2.5 to 3.5 g/ 1 mole.

[0055] Glycerol or glycols or alcohols or esters of higher fatty acids are used as nucleophiles.

[0056] Epoxidised oil having an epoxide number of 0.10-0.22 mol/100 g of epoxidised oil, preferably 0.14-0.18 mol/100g of epoxidised oil is introduced into the mixture of the nucleophile with the catalyst. The whole mixture is mixed at a stirring speed of 1000-1800 rpm, preferably not less than 1500 rpm, and the whole mixture is heated to the reaction temperature, but not less than 100 °C, preferably 120+/-5°C. The reaction is carried out until the epoxide groups, expressed as epoxide number, disappear. An example of the progress diagram of the two-step reaction is shown in Fig.11

[0057] The crude biopolyol, obtained by a one or two-step process, requires purification and neutralisation of the catalyst remaining after the epoxy ring opening process.

[0058] The following are used as neutralizers: 20% solution of sodium hydroxide or 30% sodium methanolate or sodium carbonate.

[0059] The amount of neutraliser is calculated in stoichiometric ratio to the catalyst. The stoichiometric ratio of catalyst to neutraliser is 1:1 mol/mol.

[0060] Water in an amount of 20 - 50% m/m, preferably 30% m/m, relative to the weight of the crude biopolyol obtained, together with the neutraliser, is added to the crude biopolyol at a temperature of 60 - 80°C, preferably 80°C, and the entire reaction mixture is stirred for 30 - 60 min, preferably 60 min, to fully neutralise the acid components. After completion of the neutralization process, in order to remove the neutralized catalyst, the obtained biopolyol is rinsed with water in an amount of 20 to 50% m/m in relation to the mass of the biopolyol, preferably 50% m/m. The rinsing operation is repeated until an acid number of 0.4-1.2 mgKOH/g is obtained, preferably below 1 mgKOH/g.

[0061] The plant biopolyol thus prepared is again subjected to a distillation process using saturated steam at atmospheric pressure. As a result of this process, a biopolyol is obtained with a water content in the range of 20-60% m/m, and a by-product in the form of condensate, containing volatile organic compounds. The biopolyol distillation process is carried out until an acid number below 1.2 mgKOH/g is obtained, preferably below 1 mgKOH/g.

[0062] The final step in the production of biopolyol according to the invention is the removal of water from the produced biopolyol, using vacuum distillation. The tests have revealed that biopolyols with the best properties are obtained by vacuum distillation at a temperature of 80°C - 120°C, preferably 100+/- 2°C, and under vacuum conditions of 0.5 - 1.0 mbar, until a water content below 0.1% m/m, preferably below 0.07% m/m, is achieved.

[0063] The biopolyols obtained are characterised by the following properties:

- iodine number of less than 10 gI₂/100g, more preferably less than 5 mgI₂/100g, indicating that the double bonds have completely reacted,
- acid number of less than 2 mgKOH/g, preferably less than 0,8 mgKOH/g,
- hydroxyl number in the range 80 - 320 mgKOH/g, most preferably close to 125 mgKOH/g.

[0064] A diagram of the technological process is presented in Fig. 12

[0065] The use of biopolyol, produced according to the invention, allows its use in 100% as a polyol component in the production of polyurethanes, without the use of petrochemical polyols in the mixture, which will significantly reduce the production of greenhouse gases in the form of CO₂ in relation to the previously produced petrochemical polyols.

EXAMPLES

[0066] The object of the invention is presented in examples of implementation, without limiting other possibilities of implementation.

Example 1

[0067] A glass reactor with a capacity of 10 L equipped with a reflux condenser, a component dosing system, a thermometer and a mechanical stirrer, was filled with 3000 g of degummed rapeseed oil with the following parameters:

- iodine number 110 gI₂/100g,
- acid number 0,05 mgKOH/g,
- phosphorus content 15ppm,
- water content 0,0600 % by weight .

[0068] Subsequently, 534.2g of glacial acetic acid, and an acid catalyst in the form of 75% phosphoric acid solution, in the amount of 112.1g, were added. The contents of the reactor were heated to 62 °C, via a temperature-controlled water bath. When the contents of the reactor reached a temperature of 35 °C, the dosage of 3304 g of 35% dihydrogen peroxide was started, with the rate of temperature increase of 4°C /h. All of the dihydrogen peroxide was introduced before the temperature reached 55 °C, after which heating of the entire reaction mixture was continued until the reaction temperature was reached. The epoxidation reaction lasted 16h. At the end of the reaction, the stirrer was turned off and the reactor contents cooled to room temperature. The epoxidation reaction resulted in a two-phase mixture, where the oil phase contains epoxide, the aqueous phase consists of water,

acetic acid, unreacted perhydrol and catalyst. The mixture was separated in a 2000ml pear-shaped separator. The crude epoxidised oil was steam distilled and then centrifuged for 5min using a centrifuge at 5000rpm. For further storage of the epoxidised oil, neutralisation was carried out using a 30% sodium methanolate solution in the quantity of 628g. The epoxidised oil so neutralised was rinsed five times with hot water, after each rinse the mixture was separated in a pear-shaped separator with a tap with a volume of 2000ml tap. Subsequently, the epoxidised oil was dried using vacuum distillation at 120°C, with a vacuum of 0.8 mbar for 2h. The resulting epoxidised oil has the following parameters:

- iodine number 3 gI₂/100g,
- acid number 0,3 mgKOH/g,
- epoxy oxygen content 5.72 % w/w.
- epoxy value 0,36 mol/100g
- water content 0,07 % by weight.

Example 2

[0069] Proceeding as in Example 1, the same quantities of raw materials and equipment were used, the change is the catalyst. The process used hydrochloric acid 30% as a catalyst in an amount of 250g. The reactions were carried out at a temperature not exceeding 50 °C

[0070] The resulting epoxidised oil has the following parameters:

- iodine number 7 gI₂/100g,
- acid number 0,9 mgKOH/g,
- epoxy oxygen content 5.23 % w/w.
- epoxy value 0,32 mol/100g
- water content 0,07 % by weight.

Example 3

[0071] A glass reactor with a capacity of 10 L equipped with a reflux condenser, a component dosing system, a thermometer and a mechanical stirrer, was filled with 3000 g of degummed rapeseed oil with the following parameters:

- iodine number 107 gI₂/100g,
- acid number 0,06 mgKOH/g,
- phosphorus content 17ppm,
- water content 0,07 % by weight.

[0072] 341.8g of glacial acetic acid and acid catalyst in the form of 75% phosphoric acid solution in the amount of 98.2 g were added to the reactor. Using a water bath, the reactor with the contents was heated to 62 °C. When the temperature in the reactor reached 35 °C, the dosage of 2090 g of dihydrogen peroxide with a concentration of 35% was started at the rate of temperature increase of 4 °C /h. The epoxidation reaction was carried out at 62

°C, stirring the whole with a mechanical stirrer at 1800rpm for 12h. At the end of the reaction, the stirrer was turned off and the reactor contents cooled to room temperature. The epoxidation reaction yielded a two-phase mixture where the oil phase contains epoxidised oil and the aqueous phase is water, acetic acid, unreacted perhydrol and catalyst. The mixture was separated in a 2000ml pear-shaped separator. The crude epoxidised oil was steam distilled and then centrifuged using a laboratory centrifuge at 5000rpm for 5min. The epoxidised oil thus obtained was used immediately for the production of biopolyol, i.e. in the ring-opening process. Properties of the obtained oil:

- iodine number 5 gI2/100g,
- acid number 0,8 mgKOH/g,
- epoxy oxygen content 5.23 % w/w.
- epoxy value 0,35 mol/100g
- water content 3 % by weight.

Example 4

[0073] A glass reactor with a capacity of 10 L equipped with a reflux condenser, a component dosing system, a thermometer and a mechanical stirrer, was filled with 3250 g of degummed rapeseed oil with the following parameters:

- iodine number 109 gI2/100g,
- acid number 0,05 mgKOH/g,
- phosphorus content 13ppm,
- water content 0,07 % by weight.

[0074] Subsequently, 377.2g of glacial acetic acid, and 107.3g of 75% phosphoric acid catalyst were added. Using a water bath, the reactor contents were heated to a reaction temperature of 62 °C. The dosing of 2305 g of dihydrogen peroxide with a concentration of 35% was started when the temperature in the reactor reached 35 °C, the dosing rate was according to the temperature increment of 4 °C /h. The epoxidation reaction was carried out at 62 °C by stirring the whole with a mechanical stirrer at 1800rpm for 18h in order to prolong the reaction to use the product in the one-step epoxy ring opening process. At the end of the reaction, the stirrer was turned off and the reactor contents cooled to room temperature. The epoxidation reaction resulted in a two-phase mixture, where the oil phase contains epoxide, the aqueous phase consists of water, acetic acid, unreacted perhydrol and catalyst. The mixture was separated in a 2000ml pear-shaped separator. The crude epoxy was steam distilled and then centrifuged using a laboratory centrifuge at 5000rpm for 5min. The resulting epoxidised oil was used immediately in a one-step epoxy ring opening process.

[0075] Parameters of the obtained epoxidised oil:

- iodine number 0 gI2/100g,
- acid number 0,9 mgKOH/g,

- epoxy oxygen content 2.89 % w/w.
- epoxy value 0,18 mol/100g
- water content 3,5 % by weight.

5 Example 5

[0076] A glass reactor with a capacity of 10 L equipped with a reflux condenser, a component dosing system, a thermometer and a mechanical stirrer, was filled with 298.4 g of glycerine in an amount of 298,4 g and tetrafluoroboric acid with a concentration of 48% in an amount of 17,44g. Heating of the reactor contents to the reaction temperature i.e. 120 °C in a glycerine bath was started. During heating, the mixture of glycerine and catalyst was supplemented with 1500 g of purified epoxidised oil with the following parameters :

- iodine number 0 gI2/100g,
- acid number 0,9 mgKOH/g,
- epoxy oxygen content 2.89 % w/w.
- epoxy value 0,18 mol/100g
- water content 3,5 % by weight.

[0077] The ring-opening reaction was carried out at 120 °C, stirring the whole with a mechanical stirrer at 1750 rpm for 100min. After the reaction was completed, the crude biopolyol was neutralized by introducing 500g of water at 80 °C into the reactor along with 21g of sodium methanolate at 30% concentration. The entire reaction mixture, together with the neutraliser and water, was stirred at 80 °C, for 40 min. After neutralisation, the biopolyol was rinsed six times with water in the amount of 700g each time. After neutralisation and washing, the biopolyol was subjected to steam distillation to remove volatile products. After the steam distillation process, the product contained 30% water, so the product was vacuum distilled at 100 °C and reduced pressure of 0.8mbar to remove the water.

[0078] The biopolyols obtained are characterised by the following properties:

- iodine number 0 gI2/100g
- acid number 0,8 mgKOH/g
- acid number 125 mgKOH/g
- water content 0,056

Example 6

[0079] Proceeding as in Example 5, the same quantities of raw materials and equipment were used, the change is the catalyst and nucleophile. The process used phosphoric acid V 75% as catalyst and methanol as epoxy ring opener. The amount of catalyst used is 12g, and the amount of nucleophile used is 518g. The reactions were carried out at a temperature not exceeding 53 °C. The resulting epoxidised biopolyol has the following parameters:

- iodine number 2 gI2/100g
- acid number 0,7 mgKOH/g
- acid number 110 mgKOH/g
- water content 0.06 %

Example 7

[0080] A glass reactor with a capacity of 10 L equipped with a reflux condenser, a component dosing system, a thermometer and a mechanical stirrer, was filled with water in the amount of 162g and tetrafluoroboric acid with a concentration of 48% in an amount of 10,34g. Heating of the reactor contents to the reaction temperature i.e. 80 °C in a glycerine bath was started. During heating, the mixture of water and catalyst was supplemented with 1000 g of epoxidised oil with the following parameters :

- iodine number 5 gI2/100g,
- acid number 0,8 mgKOH/g,
- epoxy oxygen content 5.23 % w/w.
- epoxy value 0,35 mol/100g
- water content 3 % by weight.

[0081] The first step of ring-opening reaction was carried out at 80 °C, stirring the whole with a mechanical stirrer at 1750 rpm for 30min. After the reaction was completed, the contents of the reactor was removed, and 176.8g of glycerol and 10.33g of 48% tetrafluoroboric acid were then introduced therein. The reactor contents were heated to 120 °C; while heating, partially reacted epoxy oil - the product after the first step of the process - was introduced. The reaction was carried out for 90min at 120 °C, stirring the whole with a mechanical stirrer at 1800rpm. After the ring-opening process was completed, the crude biopolyol was neutralised by introducing 300g of water at 80 °C into the reactor along with 24.5g of sodium methanolate at 30% concentration. The entire reaction mixture along with the neutraliser and water was stirred with a mechanical stirrer at 1700 rpm at 80 °C for 60min. After neutralisation, the biopolyol was rinsed six times with water in the amount of 500g each time. After neutralisation and washing, it was subjected to steam distillation to remove volatile products. After the steam distillation process, the product contained 30% water, so the product was vacuum distilled at 100 °C and reduced pressure of 0.8mbar to remove the water.

[0082] The biopolyols obtained are characterised by the following properties:

- iodine number 2 gI2/100g
- acid number 0,5 mgKOH/g
- acid number 124 mgKOH/g
- water content 0,08

Example 8

[0083] A glass reactor with a capacity of 1000 L equipped with a reflux condenser, a component dosing

system, a thermometer and a heating/cooling jacket, was dosed with 350 kg of degummed rapeseed oil with the following parameters:

- iodine number 109 gI2/100g,
- acid number 0,05 mgKOH/g,
- phosphorus content 17ppm,
- water content 0,058 % by weight.

[0084] 40.6 kg glacial acetic acid, and an acid catalyst in the form of a 75% solution of phosphoric acid in the amount of 11.6 kg were added to the reactor. The reactor contents were heated to a reaction temperature of 62 °C. When the contents of the reactor reached a temperature of 35 °C, the dosage of 248.2 kg of 35% dihydrogen peroxide was started, with the rate of temperature increase of 4°C/h. The epoxidation reaction lasted 15h. After completion of the reaction, the entire mixture was cooled to room temperature and the stirrer was turned off for phase separation. The aqueous phase was removed using a drain port. The crude epoxide was steam distilled by introducing a steam nozzle into the reactor. After the distillation process, the mixture was again separated and the water phase removed. The epoxide was centrifuged using a centrifugal separator. The resulting epoxidised oil has the following parameters:

- iodine number 7 gI2/100g,
- acid number 0,7 mgKOH/g,
- epoxy oxygen content 5.52 % w/w.
- epoxy value 0,34 mol/100g

Example 9

[0085] A glass reactor with a capacity of 1000 L equipped with a reflux condenser, component dosing system, thermometer, mechanical stirrer and heating/cooling jacket was filled with water in the amount of 43.2 kg and tetrafluoroboric acid with a concentration of 48% in an amount of 2,75 kg. Heating of the reactor contents to the reaction temperature i.e. 80 °C was started. During heating, the mixture of water and catalyst was supplemented with 250 kg of epoxidised oil with the following parameters :

- iodine number 7 gI2/100g,
- acid number 0,7 mgKOH/g,
- epoxy oxygen content 5.52 % w/w.
- epoxy value 0,34 mol/100g

[0086] The first step of ring-opening reaction was carried out at 80 °C, stirring the whole with a mechanical stirrer at 1750 rpm for 30min. The reactor was emptied of epoxide prereacted to the epoxide number of 0.18 mol/100 g oil. 49.75 kg of glycerine and 2.9 kg of 48% tetrafluoroboric acid were then introduced into the reactor. The reactor contents were heated to 120 °C, while heating, partially reacted epoxy oil - the product after the

first step of the process - was introduced. The reaction was carried out for 90min at 120 °C, stirring the whole with a mechanical stirrer at 1800rpm. After the ring-opening process was completed, the crude biopolyol was neutralised by introducing 200kg of water at 80 °C into the reactor together with 30% sodium methanolate in an amount of 6.7kg.. The entire reaction mixture, together with the neutraliser and water, was stirred with a mechanical stirrer at 1700 rpm at the temperature of 80 °C, for 60 min. After neutralisation, the biopolyol was rinsed six times with 100 kg of water, each time the excess water is removed through a drain connection. In the next stage, steam nozzles were introduced to distil the volatile products of the reaction. Then, the biopolyol was dried using vacuum distillation at 100 °C and reduced pressure of 0.8mbar for 2.5h.

[0087] The biopolyols obtained are characterised by the following properties:

- iodine number 6 gl2/100g
- acid number 0,9 mgKOH/g
- acid number 153 mgKOH/g
- water content 0,09

Example 10

[0088] A cup test was performed to foam the biopolyol obtained in Example 7 with diphenylmethane diisocyanate (MDI). The 200ml cup was filled with measured 14.16g of biopolyol, 0.67g of crosslinking agent in the form of glycerol from the vegetable oil transesterification process, 0.14g of silicone surfactant, 0.11g of amine catalyst mixture in the form of PMDTA and N, N- dimethylcyclohexylamine. Water in the amount of 0.29g was used as a foaming agent. The entire pre-mix was thoroughly mixed and heated to 32 °C, to which 12.6g of MDI was added and mixed again. The growth of the polyurethane foam in the cup was observed. An image showing the trial is fig. 13

Claims

1. The method of producing epoxidised rapeseed oil using the process of double bond epoxidation in the presence of a catalyst, atmospheric steam distillation, and dehydration, neutralisation and finally vacuum distillation, where the rapeseed oil feedstock has previously undergone pre-treatment comprising hot pressing, solvent extraction, degumming and neutralisation with phosphoric acid and deacidification with soda lye, **characterised in that** the rapeseed oil having a free fatty acid content of 0.02 to 0.1 % m/m; a phosphorus content of 5 to 100 ppm; a peroxide number of not more than 5 mqO2/kg; an alkalinity of 10 to 100 ppm; a water content of not more than 0.1 % m/m; an iodine number of 105 to 120 gl2/100g; an unsaponifiable matter content of

not more than 1,5 % m/m, and a content of monoacylglycerols, diacylglycerols and free glycerol totaling not more than 1 % m/m, are placed in a reactor with stirrer and subjected to: [1] the process of epoxidation of double bonds using an oxidation system consisting of dihydrogen peroxide 35% and glacial acetic acid 99% in the presence of an acid catalyst, where the content of dihydrogen peroxide 35% to each mole of double bonds of rapeseed oil being from 1.0 to 5.0 moles, the content of glacial acetic acid 99% to each mole of rapeseed oil double bonds is from 0.1 to 1.0 mole, and the content of acid catalyst is from 1.0 to 6.0g m/m of concentrated catalyst per 100g m/m of reaction mixture, and the epoxidation process is carried out at stirrer speed from 800 to 1800 rpm at a temperature of 35 to 75°C with an epoxidation reaction selectivity of more than 70% and an epoxidation reaction conversion of more than 90%; [2] purification by known methods of residual dihydrogen peroxide 35% and acetic acid 99%; [3] distillation under atmospheric pressure using saturated steam to achieve an acid number below 2 mg KOH/g, preferably below 1 mg KOH/g, and [4] removal of excess water by centrifugation; [5] neutralization using a 30% sodium methanolate solution in relation to the amount of catalyst used in the epoxidation process 3: 1 mol/mol; [6] washing the oil several times with hot water; [7] separation of the resulting mixture by a known method; [8] drying by vacuum distillation at 80-120°C using a vacuum of 0.6 - 0.8 mbar until a water content of less than 0.1% m/m, preferably 0.06% m/m, is obtained; and [9] storing the epoxidised rapeseed oil for further processing as required

2. The method according to claim 1, **characterised in that** inorganic acids, preferably sulphuric acid VI or phosphoric acid V or hydrochloric acid, are used as an acid catalyst.
3. The method according to claim 1 or 2, **characterised in that** the double bond epoxidation process is carried out using an oxidation system comprising dihydrogen peroxide 35%, whose content for each mole of double bonds of the rapeseed oil is in the range of 1.5 to 2.0 moles, and glacial acetic acid 99%, whose content for each mole of double bonds of the rapeseed oil is in the range of 2.0 to 3.5g.m/m.
4. The method according to any of claims 1 to 3, **characterized in that** the epoxidation process, is carried out at a stirring speed of 1500 rpm at a temperature of 63°C, with an epoxidation reaction selectivity of more than 75% and an epoxidation reaction conversion of more than 95%.
5. The method according to any of claims 1 to 4, **characterised in that** for obtaining an epoxidised oil with

an epoxide number of 0.21-0.35 mole/100 g of epoxidised oil, the epoxidation process is carried out over a time period of from 5 to 16h, preferably 9h, and for obtaining an epoxidised oil with an epoxide number of 0.1-0.2 mole/100 g of epoxidised oil, the epoxidation process is carried out over a time period of from 16 to 20h, preferably 17-18h.

6. The method according to any of claims 1 to 5, **characterized in that** the acid catalyst and glacial acetic acid 99% are added to the reactor as one portion, and successively dihydrogen peroxide 35% is introduced into the reactor at a temperature of 35 to 55 °C, preferably 45 °C by gradually dropping it at a constant rate of 1 to 10 °C /1h, preferably 4 °C /1h, with a constant temperature rise, max. to 55 °C, and after all components have been injected, the reaction mixture is gradually heated to a reaction temperature of 35 to 75 °C, preferably 57 to 63 °C.
7. The method according to any of claims 1 to 6, **characterised in that**, after a steam distillation process, the excess water in the purified epoxidised rapeseed oil is centrifuged to a water content of no more than 5% m/m, preferably no more than 2% m/m.
8. The method according to any of claims 1 to 7, **characterised in that** the vacuum distillation process is carried out at 120°C under a vacuum of 0.8 mbar.
9. The method according to any of claims 1 to 8, **characterised in that** the purified and dried epoxidised rapeseed oil has: an epoxidised oxygen content of from 4.0 to 6.0% m/m, preferably above 5.0% m/m; an iodine number of less than 10gI₂/100g, preferably less than 5 gI₂/100g; an acid number of less than 1.0 mgKOH/g, preferably from 0.7 to 1.0 mgKOH/g.
10. Method of producing a biopolyol using purified epoxidised rapeseed oil produced according to claims 1 to 7 with a water content of 2 - 5% m/m or according to claims 1 to 9 with a water content of less than 1% m/m, **characterised in that** the epoxidised rapeseed oil is subjected successively [1] to an epoxy ring-opening process with a nucleophile in the presence of an acid catalyst, wherein the purified epoxidised oil having an epoxide number of 0.1 to 0.2 mol/100 gram of epoxidised oil is subjected to a one-step epoxide ring-opening reaction with nucleophile at a ratio of 1-2 moles of nucleophile to moles of epoxide groups of the purified epoxidised oil, in the presence of an acid catalyst in the amount of 2 to 5 g/1 mol of epoxide groups, and the purified epoxidised oil having an epoxide number from 0.29 to 0.35 mole/100 g of epoxidised oil is subjected to a two-step epoxy ring-opening reaction, wherein the first step the reaction takes place in the presence of water having a molar ratio of 5 to 10 mole, preferably 6 mole of water to moles of epoxide groups, the acid catalyst contribution being from 2 to 5 g/1 mole of epoxide groups, and the reaction is carried out until an epoxide number of 0.10 to 0.22 mol/100g of epoxidised oil is obtained, whereas in the second step, the reaction is carried out between the remaining epoxidised groups in the oil obtained in the first step and a nucleophile at a molar ratio of 1-2 moles of nucleophile to moles of epoxide groups and with the participation of an acid catalyst in the amount of 2 to 5 g/1 mol of epoxide groups; and the crude biopolyol thus obtained is subjected successively [2] to catalyst naturalization process; [3] to rinsing with water to obtain an acid number from 0.4 to 1.2 mgKOH/g; [4] distillation process using saturated steam at atmospheric pressure until an acid number below 2 mgKOH/g is obtained; [5] vacuum distillation process at a temperature from 80°C to 120°C, preferably 100+/- 2°C and under negative pressure from 0.5 to 1.0 mbar.
11. The method according to claim 10, **characterized in that** the epoxidised oil with a water content of 2 to 5% m/m, produced according to claims 1 to 7 is transferred to the epoxy ring-opening process immediately after completion of the centrifugation process
12. The method according to claim 10 or 11, **characterized in that** the epoxy ring opening process uses glycols or glycerol or methanol or fatty acid esters or water as nucleophiles.
13. The method according to any of claims 10 to 12, **characterised in that** the epoxy ring-opening process uses as catalyst p-toluenesulphonic acid or sulphuric acid VI or tetrafluoroboric acid or phosphoric acid V in a preferable amount of 2.5 to 3.5 g/ 1mol of epoxy groups of the purified epoxidised oil.
14. The method according to any of claims 10 to 13, **characterised in that** the one-step epoxy ring-opening reaction process is carried out in a reactor with stirrer and full metering, into which a mixture of catalyst and nucleophile is introduced, followed by the addition of purified epoxy oil and the whole is stirred at a speed of 1000 to 1800 rpm, preferably not less than 1500 rpm while heating to a reaction temperature of not less than 100 °C, preferably 120+/- 5 °C, and the process is carried out to until the epoxy bonds are completely saturated.
15. The method according to any of claims 10 to 14, **characterized in that** the process of the two-step epoxy ring-opening reaction is carried out in a reactor provided with a stirrer, wherein after the introduction of the purified epoxidised oil with water in the presence of an acid catalyst, the first step of the process is carried out and the introduced products are mixed

at a stirrer speed of from 1000 to 1800 rpm, preferably not less than 1500 rpm, and heated to a reaction temperature of 60 to 100°C, preferably 75 +/- 5°C, and the reaction is carried out until an epoxide number in the range of 0.10 to 0.22 mol/100g of epoxidised oil, preferably 0.14 to 0.18 mol/100g of epoxidised oil is obtained, after which the epoxidised oil obtained in the first step is introduced into the mixture of the nucleophile with the catalyst and the second step of the process is started by stirring the mixture at a stirring speed of 1000 to 1800 rpm, preferably not less than 1500 rpm, and heating to a reaction temperature of not less than 100 °C, preferably 120+/- 5 °C, and the reaction is carried out until the epoxy groups expressed as epoxide number disappear.

16. The method according to any of claims 10 to 15, **characterized in that** the neutralization process consists **in that**, at a temperature of 60 to 80°C, preferably 80°C, the reactor containing the crude biopolyol and the catalyst is supplemented respectively with: the neutralizer in a stoichiometric ratio to the catalyst of 1: 1 mol/mol and water in an amount from 20 to 50% m/m, preferably 30% m/m, relative to the weight of the crude biopolyol with the neutralizer and the entire reaction mixture is stirred for 30 to 60 min, preferably 60 min, to fully neutralize the acid components
17. The method according to claim 16, **characterized in that** as neutralizer one uses: 20% solution of sodium hydroxide or 30% sodium methanolate or sodium carbonate.
18. The method according to any of claims 10 to 17, **characterised in that**, after the neutralisation process, the biopolyol is rinsed several times with water in an amount of 20 to 50% m/m relative to the weight of the biopolyol, preferably 50% m/m, and the rinsing operation is repeated until an acid number of 0.4-1.2 mgKOH/g is obtained, preferably less than 1 mgKOH/g.
19. The method according to any of claims 10 to 18, **characterized in that**, the atmospheric distillation process of the biopolyol is carried out until an acid number below 1 mgKOH/g is obtained.
20. The method according to any of claims 10 to 19, **characterized in that** the biopolyol obtained has the following properties: water content less than 0.1% m/m, preferably less than 0.07% m/m; iodine number less than 10 gI₂/100g, preferably less than 5 mgI₂/100 g; acid number less than 2 mgKOH/g preferably less than 0.8 mgKOH/g; hydroxyl number 80 - 320 mgKOH/g, preferably 120-140 mgKOH/g.

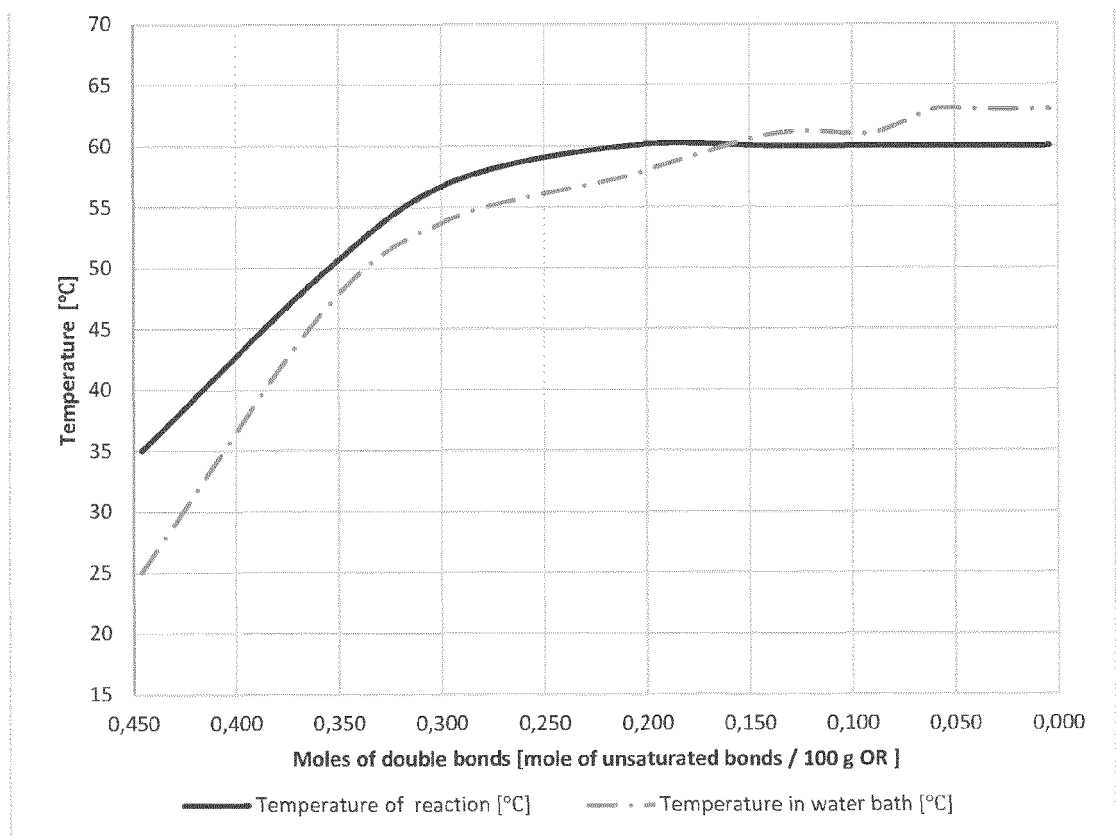

Fig.1

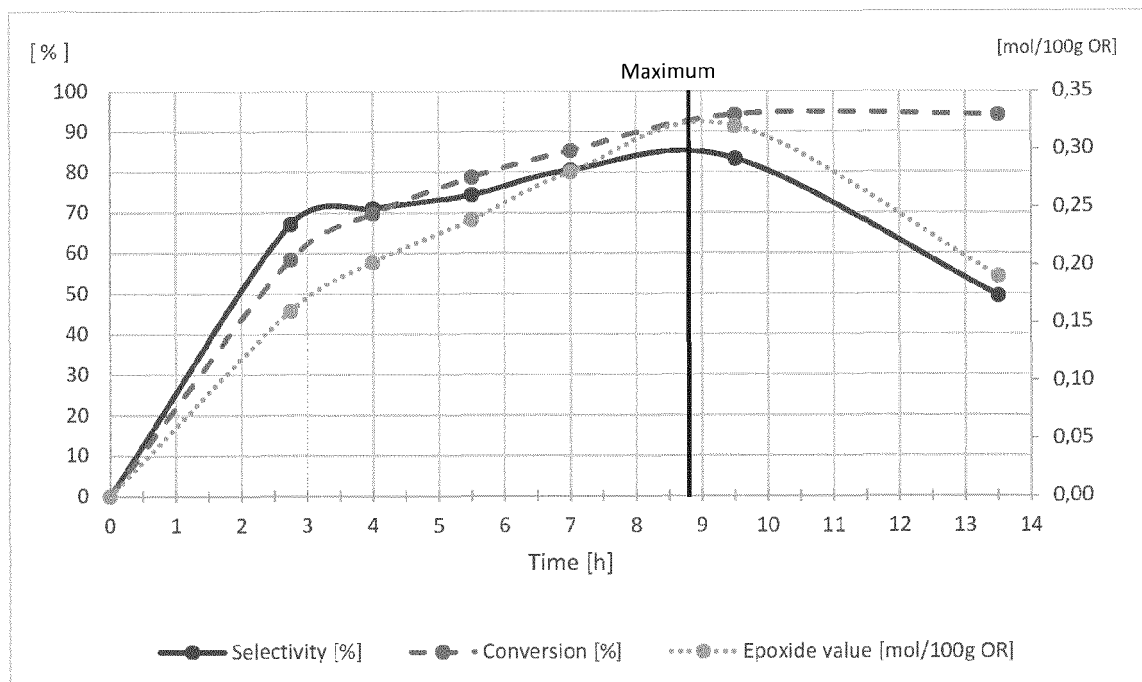

Fig.2

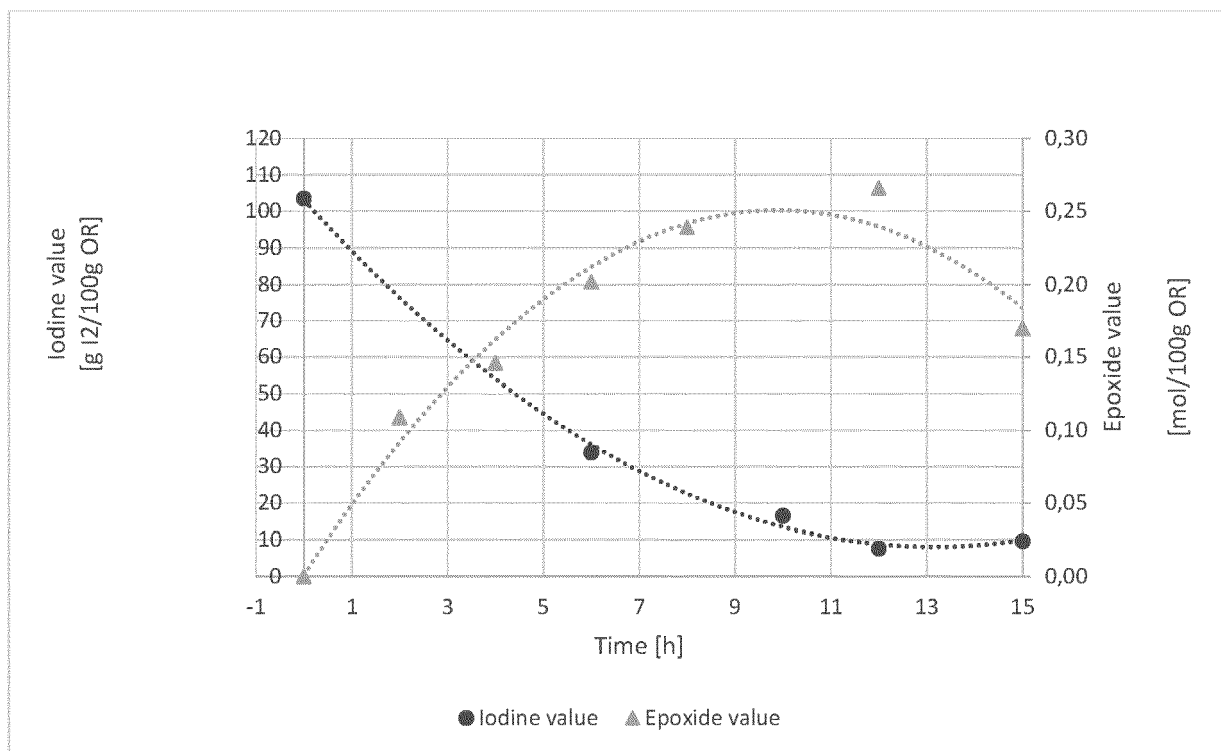

Fig.3

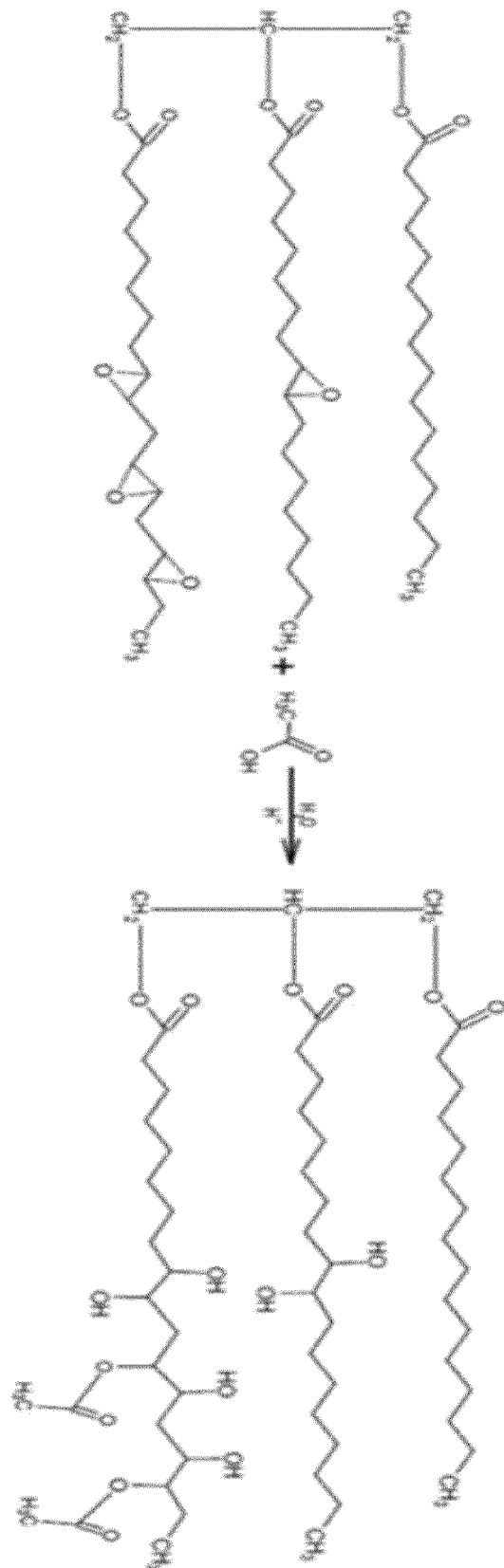

Fig.4

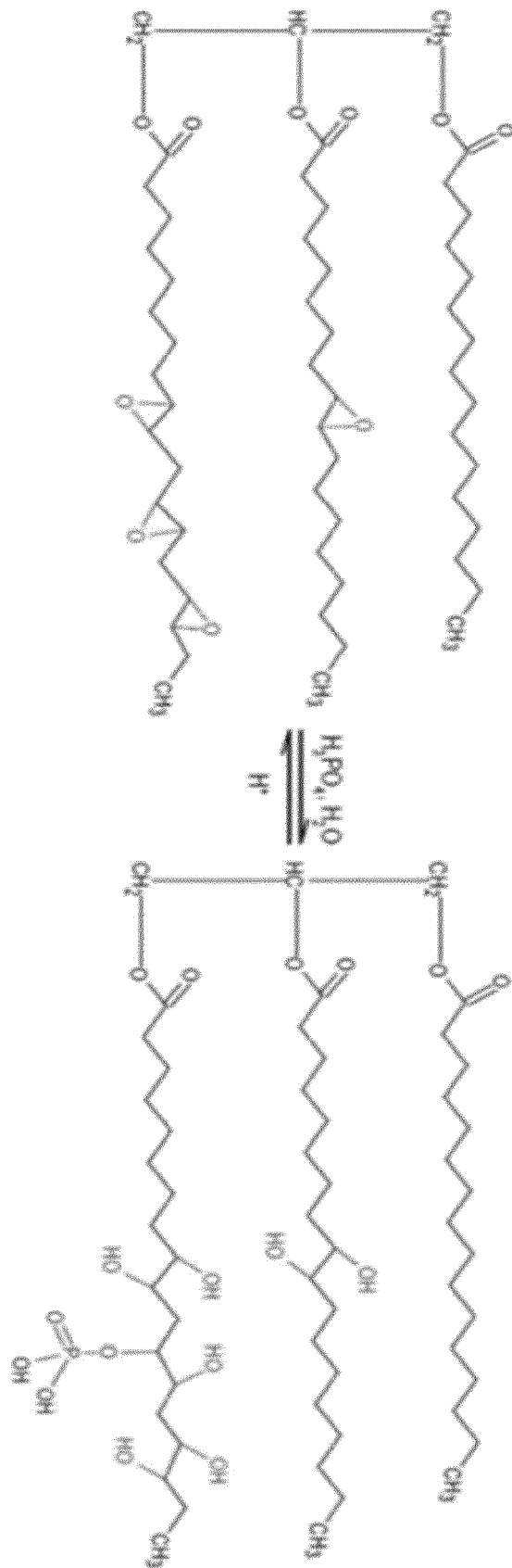

Fig.5

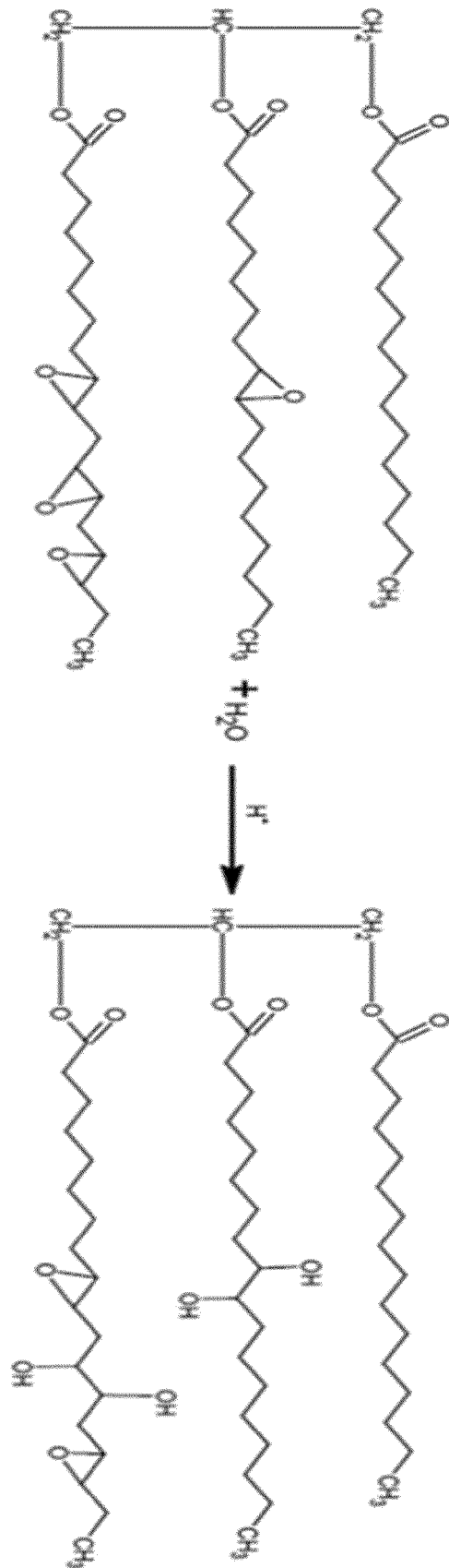

Fig.6

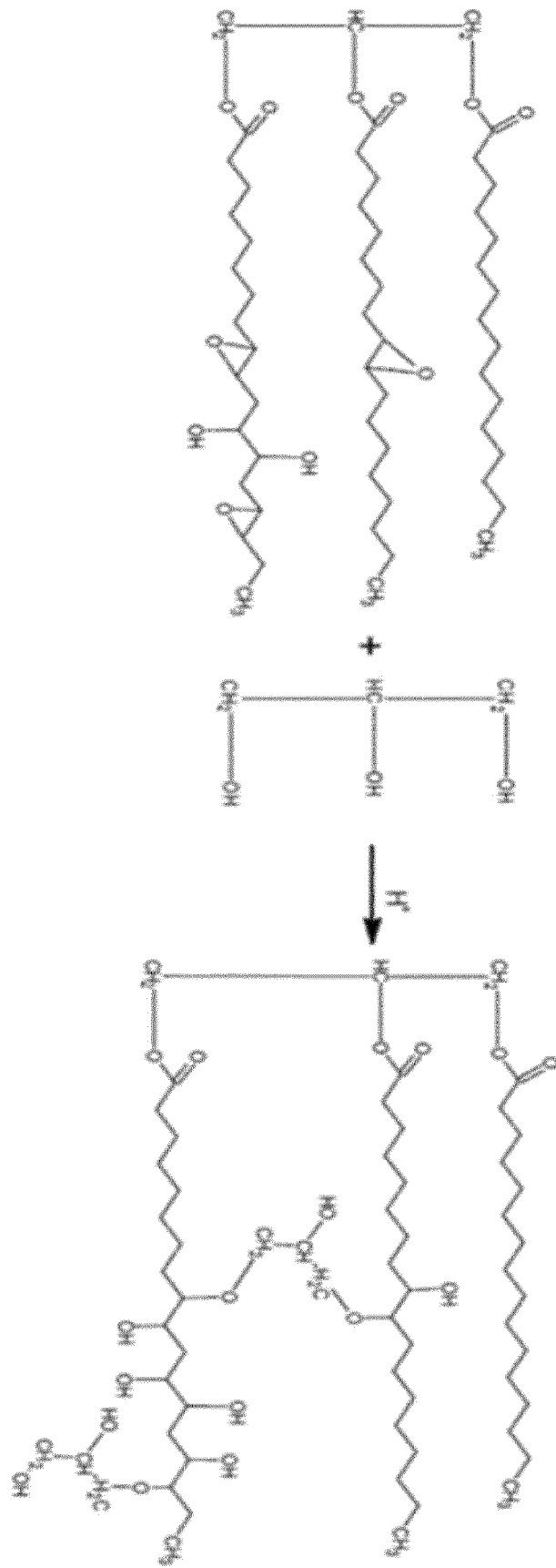

Fig.7

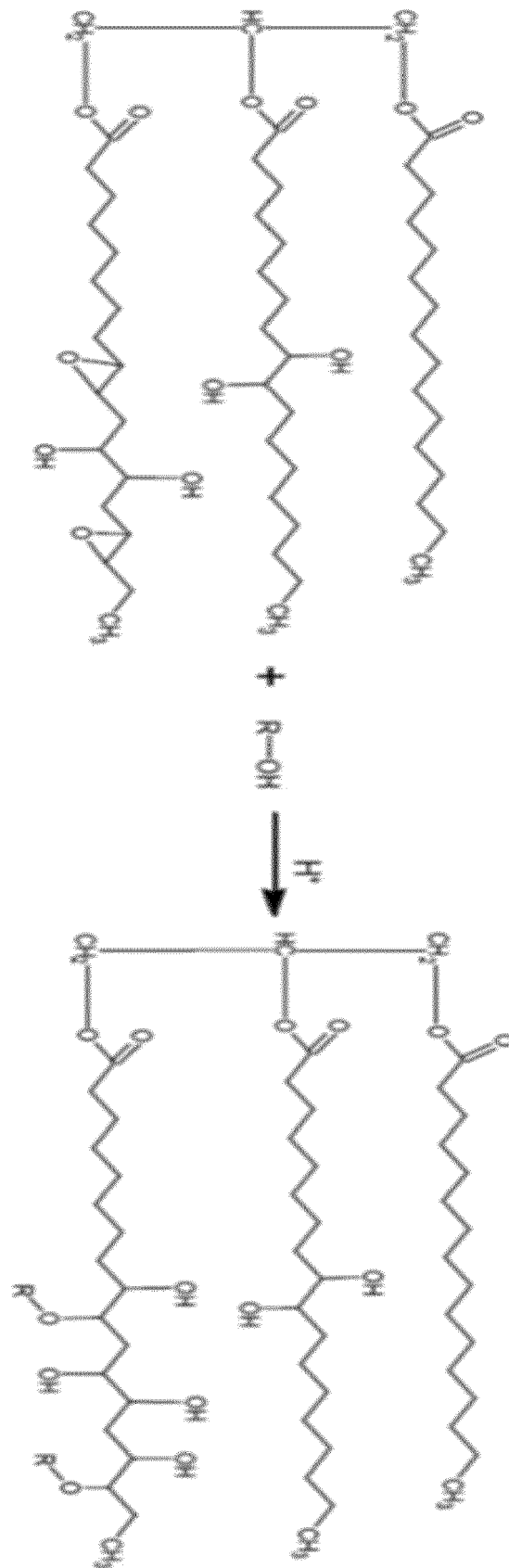

Fig. 8

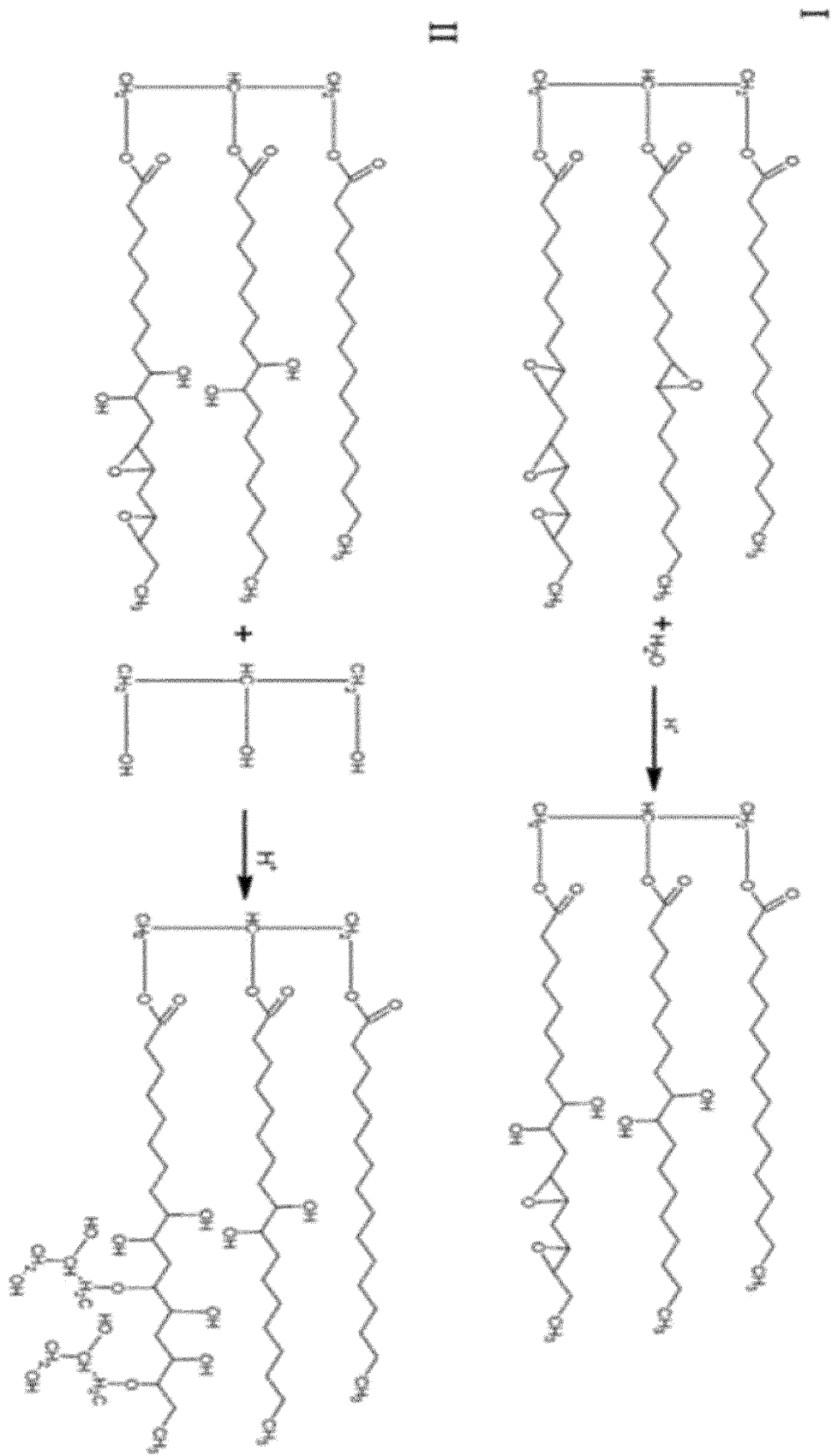

Fig.9

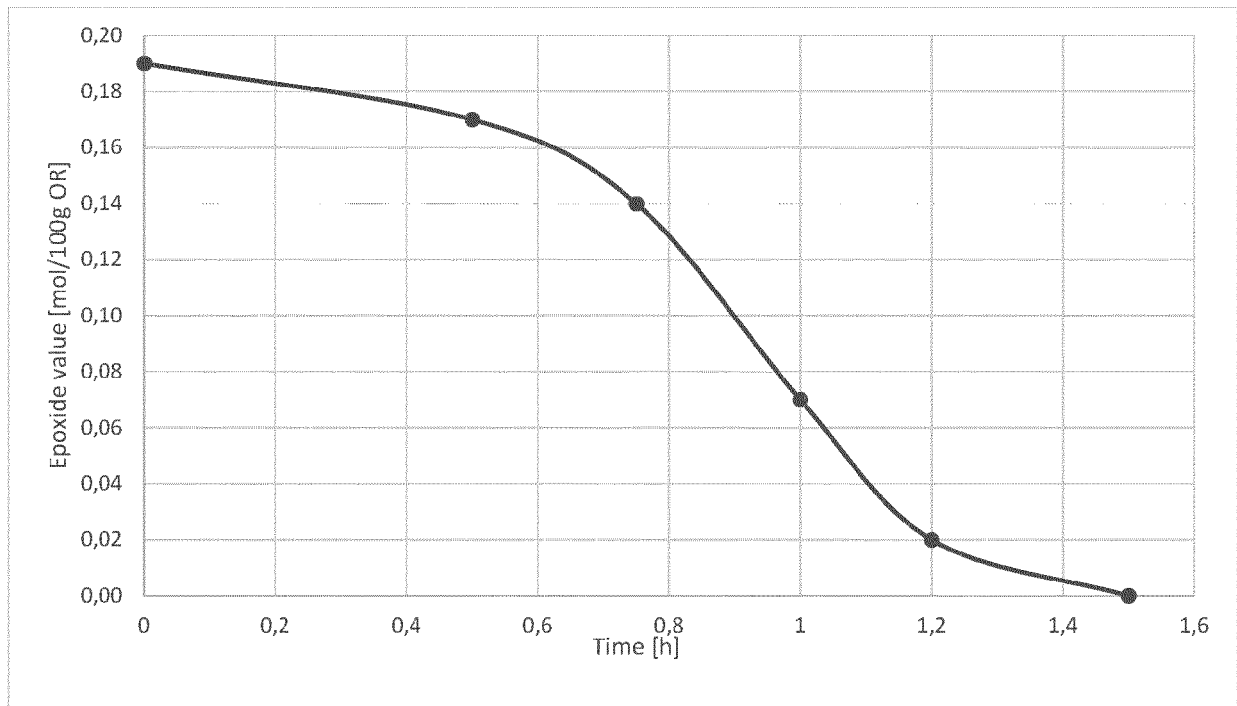

Fig.10

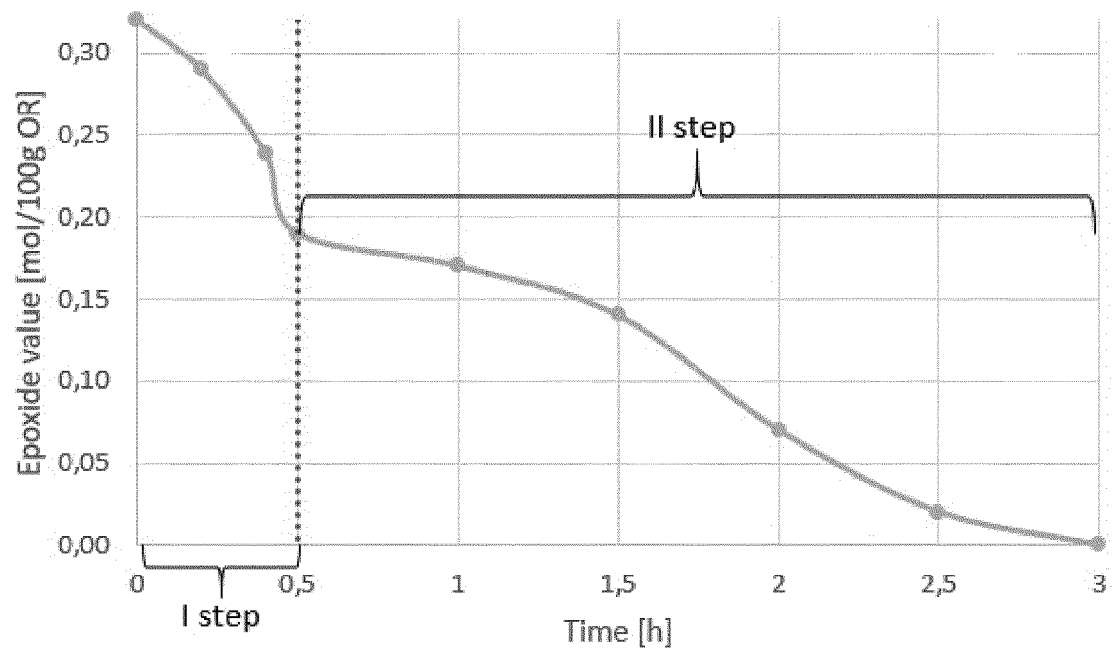

Fig.11

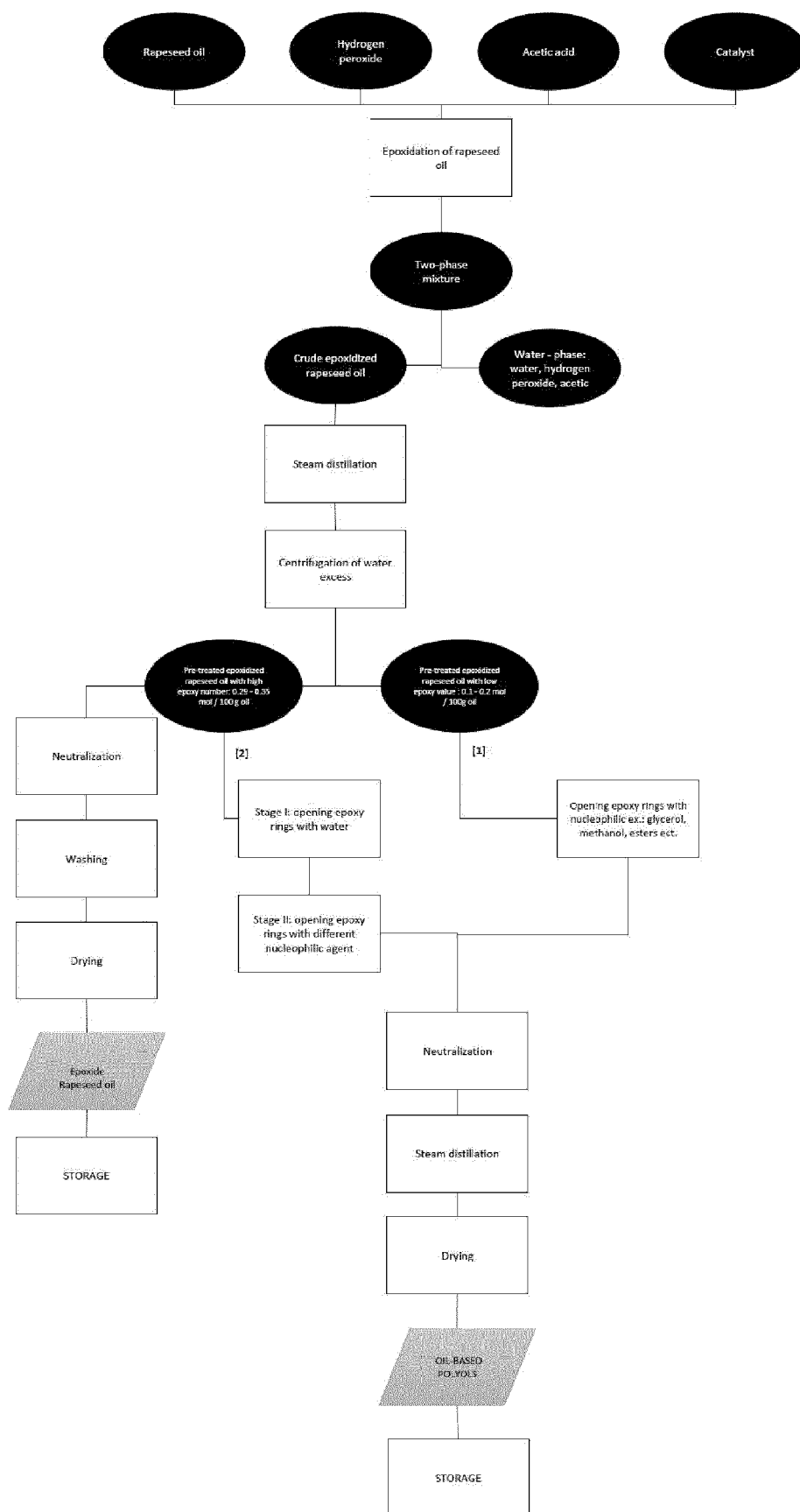

Fig.12

EUROPEAN SEARCH REPORT

 Application Number
 EP 21 02 0112

5

10

15

20

25

30

35

40

45

50

55

DOCUMENTS CONSIDERED TO BE RELEVANT			
Category	Citation of document with indication, where appropriate, of relevant passages	Relevant to claim	CLASSIFICATION OF THE APPLICATION (IPC)
X	CN 104 945 256 A (HAIRMA CHEMICALS GZ LTD) 30 September 2015 (2015-09-30) * claims 1, 5; example 1 *	1-20	INV. C07D301/12 C07D303/42 C07C67/00
X	CN 100 390 129 C (NANJING HONGBAOLI CO LTD [CN]) 28 May 2008 (2008-05-28) * claim 1; examples 1, 2, 5, 7, 10 *	1-20	
X	KIRPLUKS M. ET AL: "Rapeseed Oil as Feedstock for High Functionality Polyol Synthesis", JOURNAL OF RENEWABLE MATERIALS, vol. 5, no. 3, 13 July 2017 (2017-07-13), pages 258-270, XP055824146, US ISSN: 2164-6325, DOI: 10.7569/JRM.2017.634116 * paragraphs 2.2 and 3.1 *	1-20	
X	MILCHERT EUGENIUSZ ET AL: "The Influence of Reaction Parameters on the Epoxidation of Rapeseed Oil with Peracetic Acid", JOURNAL OF THE AMERICAN OIL CHEMISTS SOCIETY, vol. 86, no. 12, 1 December 2009 (2009-12-01), pages 1227-1233, XP055824159, DE ISSN: 0003-021X, DOI: 10.1007/s11746-009-1455-7 * paragraph "Epoxidation Procedure", page 1228; last paragraph on page 1233 *	1-20	
The present search report has been drawn up for all claims			TECHNICAL FIELDS SEARCHED (IPC)
			C07D C07C
Place of search		Date of completion of the search	Examiner
Munich		14 July 2021	Moriggi, J
CATEGORY OF CITED DOCUMENTS			
X : particularly relevant if taken alone Y : particularly relevant if combined with another document of the same category A : technological background O : non-written disclosure P : intermediate document		T : theory or principle underlying the invention E : earlier patent document, but published on, or after the filing date D : document cited in the application L : document cited for other reasons & : member of the same patent family, corresponding document	

EPO FORM 1503 03.82 (P04C01)

EUROPEAN SEARCH REPORT

 Application Number
 EP 21 02 0112

5

10

15

20

25

30

35

40

45

50

55

DOCUMENTS CONSIDERED TO BE RELEVANT			
Category	Citation of document with indication, where appropriate, of relevant passages	Relevant to claim	CLASSIFICATION OF THE APPLICATION (IPC)
X	MILCHERT EUGENIUSZ ET AL: "Optimization of the Epoxidation of Rapeseed Oil with Peracetic Acid", ORGANIC PROCESS RESEARCH & DEVELOPMENT, vol. 14, no. 5, 17 September 2010 (2010-09-17), pages 1094-1101, XP055824163, US ISSN: 1083-6160, DOI: 10.1021/op900240p * paragraph 3.3 and paragraph 5 * -----	1-20	
			TECHNICAL FIELDS SEARCHED (IPC)
The present search report has been drawn up for all claims			
Place of search Munich		Date of completion of the search 14 July 2021	Examiner Moriggi, J
CATEGORY OF CITED DOCUMENTS X : particularly relevant if taken alone Y : particularly relevant if combined with another document of the same category A : technological background O : non-written disclosure P : intermediate document T : theory or principle underlying the invention E : earlier patent document, but published on, or after the filing date D : document cited in the application L : document cited for other reasons & : member of the same patent family, corresponding document			

 1
 EPO FORM 1503 03.82 (P04C01)

**ANNEX TO THE EUROPEAN SEARCH REPORT
ON EUROPEAN PATENT APPLICATION NO.**

EP 21 02 0112

5

This annex lists the patent family members relating to the patent documents cited in the above-mentioned European search report.
The members are as contained in the European Patent Office EDP file on
The European Patent Office is in no way liable for these particulars which are merely given for the purpose of information.

14-07-2021

10

Patent document cited in search report		Publication date	Patent family member(s)	Publication date
CN 104945256	A	30-09-2015	NONE	

CN 100390129	C	28-05-2008	NONE	

15

20

25

30

35

40

45

50

55

EPO FORM P0459

For more details about this annex : see Official Journal of the European Patent Office, No. 12/82

REFERENCES CITED IN THE DESCRIPTION

This list of references cited by the applicant is for the reader's convenience only. It does not form part of the European patent document. Even though great care has been taken in compiling the references, errors or omissions cannot be excluded and the EPO disclaims all liability in this regard.

Patent documents cited in the description

- KR 20190099777 A [0003]
- KR 101631606 B1 [0004]
- KR 101228570 B1 [0004]
- CN 100465152 C [0005]
- EP 2451857 B1 [0006]
- CN 105669450 B [0008]
- CN 110746299 A [0009]
- US 2019119496 A1 [0010]
- CN 201811153270 [0010]